

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 25.3.2026
COM(2026) 135 final

2026/0078 (COD)

Propunere de

REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI
de instituire a Programului pentru inovarea rapidă și agilă în domeniul apărării
(AGILE)

(Text cu relevanță pentru SEE)

EXPUNERE DE MOTIVE

1. CONTEXTUL PROPUNERII

• Motivele și obiectivele propunerii

Ciclurile de inovare în domeniul apărării accelerează cu o viteză fără precedent. Tehnologiile emergente și disruptive în domenii precum inteligența artificială (IA), tehnologiile cuantice, robotica, cibernetica și spațiul devin decisive pentru eficacitatea militară. În același timp, actorii din domeniul noii apărări [în special întreprinderile mici și mijlocii (IMM-urile) și start-upurile, inclusiv cele care provin din sectorul civil] devin o forță motrice semnificativă pentru transformarea industriei de apărare a UE. Activitatea acestor actori asigură cicluri de inovare mai rapide, o mai mare agilitate, soluții eficiente din punctul de vedere al costurilor și concepte operaționale noi, redefinind astfel modul în care sunt dezvoltate și livrate tehnologiile și produsele de apărare inovatoare.

În ultimii ani, Uniunea Europeană a înregistrat progrese substanțiale în ceea ce privește consolidarea cercetării și dezvoltării în domeniul apărării. Fondul european de apărare (FEA) este programul emblematic al Uniunii dedicat acestui scop și are un rol central în promovarea unei cercetări și dezvoltări structurate, pe termen lung și bazate pe cooperare în domeniul apărării în toată Europa. Prin sprijinul acordat unor proiecte la scară largă în care sunt implicate mai multe state membre, FEA creează premisele dezvoltării unor sisteme de apărare complexe, costisitoare și bazate pe tehnologii sofisticate, pe care niciunul dintre statele membre nu le-ar putea realiza de unul singur. El este esențial pentru consolidarea cooperării industriale transfrontaliere¹, reducerea fragmentării și consolidarea bazei tehnologice și industriale pe care sunt construite capacitățile de apărare pe termen lung ale Europei.

În acest cadru, au fost lansate inițiative specifice la nivelul UE destinate a oferi mai mult sprijin pentru inovare și pentru actorii neconvenționali din domeniul apărării. În cadrul FEA, schema UE de inovare în domeniul apărării (EUDIS) oferă sprijin specific actorilor neconvenționali din domeniul apărării, inclusiv IMM-urilor, start-upurilor și întreprinderilor în fază de extindere inovatoare. Mai mult, Centrul european de inovare în domeniul apărării (HEDI), lansat în 2022 de Agenția Europeană de Apărare (AEA), are rolul unei platforme care promovează o colaborare strânsă între statele membre și părțile interesate din UE în ceea ce privește aspectele legate de inovarea în domeniul apărării. La rândul lor, Programul DIANA al NATO, Fondul NATO pentru inovare și Planul de acțiune privind adoptarea rapidă vizează accelerarea adoptării de noi tehnologii de apărare și sprijinirea actorilor din domeniul noii apărări.

Împreună, aceste instrumente formează o coloană vertebrală solidă pentru o cercetare și dezvoltarea tehnologică susținută, bazată pe cooperare și orientată strategic în sectorul apărării din Europa. În același timp, evoluția rapidă a mediului de securitate evidențiază necesitatea de a completa aceste instrumente cu mecanisme suplimentare, adaptate unor dinamici diverse ale inovării. Comunicarea „Menținerea păcii – Foaia de parcurs privind pregătirea pentru apărare 2030”² și Cartea albă privind pregătirea pentru apărare a Europei 2030³ au subliniat necesitatea de a accelera inovarea, de a scurta timpul necesar introducerii pe piață și de a asigura adoptarea rapidă a tehnologiilor disruptive pentru a sprijini pregătirea pentru apărare a UE.

¹ Fără a aduce atingere normelor Uniunii în materie de concurență, în special articolului 101 din TFUE.

² [Menținerea păcii – Foaia de parcurs privind pregătirea pentru apărare 2030.](#)

³ [Cartea albă privind pregătirea pentru apărare a Europei 2030.](#)

Foaia de parcurs pentru transformarea industriei de apărare a UE⁴, adoptată la 19 noiembrie 2025, menționează nevoia unei schimbări fundamentale a mentalității și a procedurilor în întregul ecosistem european al apărării în vederea creșterii rapidității, agilității și asumării riscurilor. Textul său identifică în mod explicit necesitatea de a concepe abordări noi, mai reactive, care să sprijine inovarea disruptivă în domeniul apărării și apariția unor actori ai noii apărări.

În acest context, este necesar să se consolideze capacitatea UE de a sprijini inovațiile rapide și cu un înalt nivel de maturitate tehnologică în domeniul apărării, care să răspundă în mod direct nevoilor stringente ale statelor membre în materie de dezvoltare a capacităților. Datorită modului în care a fost conceput, FEA este deosebit de potrivit pentru programele de durată, complexe și cu utilizare intensivă a capitalului care au de câștigat de pe urma cooperării industriale transfrontaliere și a alinierii strategice între statele membre. În același timp, obiectivele principale ale FEA favorizează în mod firesc robustețea, incluziunea și efectele de scară, în detrimentul vitezei.

Cu toate acestea, inovațiile promițătoare din domeniul apărării, în special cele create pe baza tehnologiilor civile sau de către micile întreprinderi, adesea nu reușesc să facă tranziția de la dezvoltare la desfășurarea operațională. Această situație poate încetini extinderea soluțiilor revoluționare, poate limita apariția actorilor în domeniul noii apărări și poate întârzia transformarea inovațiilor în capacități pentru forțele armate.

Pentru a elimina acest discrepanță specifică, în Foaia de parcurs pentru transformarea industriei apărării a UE s-a propus instituirea unui program pentru inovarea rapidă și agilă în domeniul apărării (AGILE). AGILE este gândit ca instrument complementar la FEA și EUDIS, precum și la alte programe de apărare ale UE, el îndeplinind un rol distinct, însă de consolidare. EUDIS reprezintă o umbrelă de acțiuni integrate în FEA, printre care se numără granturi specifice pentru cercetare și dezvoltare, hackathoane, un accelerator de afaceri și activități de identificare de parteneri. Pentru întreprinderile care s-au implicat deja în acțiuni de apărare a Uniunii Europene, cum ar fi hackathoanele EUDIS sau acceleratorul de afaceri, AGILE va reprezenta în mod firesc pasul următor, oferindu-le un sprijin imediat și raționalizat pentru a-și aduce rapid soluțiile pe piață. La rândul său, FEA oferă o direcție pe termen mai lung, integrând aceste întreprinderi într-o colaborare industrială mai amplă în domeniul apărării, în lanțuri de aprovizionare paneuropene și în parteneriate susținute în domeniul cercetării și dezvoltării. Cele două instrumente sunt așadar concepute să fie complementare, abordând etape distincte, dar care se consolidează reciproc, din parcursul unei întreprinderi care produce inovații în domeniul apărării.

El este conceput să fie un program rapid, flexibil și bazat pe o misiune, compatibil cu cicluri de inovare rapide, cu asumarea unor riscuri mai mari și cu furnizarea rapidă de soluții relevante din punct de vedere operațional în contextul actualului cadru financiar multianual (CFM), până ce vor fi create condiții similare în CFM 2028-2034. În acest sens, programul AGILE ar putea funcționa și ca mediu de testare pentru unele dintre dispozițiile consacrate în propunerea pentru viitorul Fond european pentru competitivitate.

- **Coerența cu dispozițiile de politică existente în domeniul de politică vizat**

Prezentul regulament de instituire a programului AGILE este pe deplin coerent și complementar cu progresele înregistrate până în prezent de programele și inițiativele în curs ale UE în ceea ce privește sprijinirea inovării în domeniul apărării.

⁴ [Foaie de parcurs pentru transformarea industriei apărării a UE.](#)

Inovarea în domeniul apărării este o prioritate strategică la nivelul UE. Strategia privind industria europeană de apărare, Cartea albă privind pregătirea pentru apărare a Europei 2030, Comunicarea „Menținerea păcii – Foaia de parcurs privind pregătirea pentru apărare 2030” și Foaia de parcurs pentru transformarea industriei de apărare a UE, adoptată la 19 noiembrie 2025, subliniază la unison necesitatea de a accelera inovarea, de a scurta timpul necesar introducerii pe piață și de a asigura adoptarea rapidă a tehnologiilor disruptive în sprijinul pregătirii pentru apărare a UE.

Foaia de parcurs pentru transformarea industriei apărării pledează pentru o schimbare fundamentală a mentalității și a procedurilor în întregul ecosistem european al apărării, în vederea unei mai mari rapidități, a agilității și a asumării de riscuri și identifică necesitatea de a concepe abordări noi, mai reactive, care să sprijine inovarea disruptivă în domeniul apărării și apariția unor actori ai noii apărări.

Această direcție strategică reflectă un climat de amenințări în continuă schimbare. În conflictele moderne, un rol din ce în ce mai important îl joacă tehnologiile noi, inclusiv cele care provin din sectorul civil. Războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei a demonstrat relevanța operațională a soluțiilor cu costuri reduse care pot fi replicate rapid, inclusiv a tehnologiilor bazate pe software și a celor cu dublă utilizare, și a reliefat importanța scurtării ciclurilor de inovare. Capacitatea de a identifica, de a adapta și de a desfășura pe teren astfel de tehnologii într-un ritm ALERT a devenit o cerință operațională esențială pentru forțele armate.

Ca răspuns la aceste provocări, UE a construit un cadru de sprijin substanțial pentru inovarea în domeniul apărării, lansând cu succes programe și inițiative menite să promoveze competitivitatea și capacitatea de inovare a bazei industriale și tehnologice de apărare europeană (EDTIB), fără a lăsa pe dinafară IMM-urile, inclusiv start-upurile, întreprinderile cu capitalizare medie, organizațiile de cercetare și actorii neconvenționali din domeniul apărării. Fondul european de apărare (FEA), programul emblematic al Uniunii pentru cercetarea și dezvoltarea colaborativă în domeniul apărării, oferă un sprijin semnificativ pe parcursul întregului ciclu de cercetare și dezvoltare, făcând referire inclusiv la tehnologiile disruptive. Ca mențiune specială, în cadrul FEA, schema UE de inovare în domeniul apărării (EUDIS), care reprezintă aproximativ 20 % din bugetul anual al FEA, oferă sprijin specific actorilor neconvenționali din acest domeniu, inclusiv start-upurilor, IMM-urilor și altor întreprinderi și organizații inovatoare.

Pe această bază, Comisia a luat măsuri suplimentare pentru a spori viteza și accesibilitatea sprijinului UE pentru inovarea în domeniul apărării. Regulamentul mini-omnibus⁵ de stimulare a investițiilor în domeniul apărării în bugetul UE a extins domeniul de aplicare al instrumentului Accelerator al CEI la inovațiile cu potențial de dublă utilizare și la programul „Scale-up” derulat în cadrul platformei STEP a CEI, ambele cuprinse în programul-cadru pentru cercetare și inovare Orizont Europa, pentru a sprijini inovarea în domeniul tehnologiilor de apărare critice. Acesta este în prezent singurul instrument al UE capabil să ofere sprijin întreprinderilor inovatoare din domeniul apărării prin investiții directe de capital, creând astfel noi modalități importante de accesare a fondurilor UE de către acestea.

Atât pachetul omnibus privind pregătirea pentru apărare⁶, cât și Regulamentul mini-omnibus au introdus simplificări procedurale pentru cererile de propuneri ale FEA adresate IMM-urilor și cererile de tehnologii disruptive, reducând sarcina administrativă și scurtând termenele de

⁵ [Regulamentul - UE - 2025/2653 - RO - EUR-Lex.](#)

⁶ [Pachetul omnibus privind pregătirea pentru apărare - Industria apărării și spațiu.](#)

evaluare pentru aceste categorii. Aceste măsuri reprezintă progrese semnificative către un sprijin al UE mai flexibil și mai reactiv pentru inovarea în domeniul apărării.

Împreună, aceste instrumente au creat o bază solidă pentru sprijinirea inovării europene în domeniul apărării. Persistă însă lacune structurale pe care instrumentele existente nu sunt concepute să le abordeze pe deplin. Cerințele de bază ale consorțiilor FEA reflectă orientarea fondului către soluții colaborative la nivel de sistem, care contribuie la realizarea de proiecte transfrontaliere și la crearea de noi lanțuri de aprovizionare în UE. Domeniul de aplicare al instrumentului Accelerator al CEI, care oferă întreprinderilor individuale sprijin sub formă de granturi și aport de capital, a fost extins pentru a acoperi inovațiile cu dublă utilizare, dar nu și pentru a include aplicațiile destinate exclusiv apărării. În plus, sprijinul pentru apărare acordat în cadrul CEI se limitează în prezent la finanțarea prin capitaluri proprii în contextul programului „Scale-up” al platformei STEP, făcându-se simțită lipsa altor tipuri de sprijin din partea UE destinate dezvoltării specifice apărării, cum ar fi granturi etc.

În consecință, AGILE este conceput să completeze și să asigure coerența cu progresele și rezultatele obținute de programele și inițiativele UE în acest sector. El se va adresa entităților individuale (în special IMM-urilor, inclusiv start-upurilor și întreprinderilor în fază de extindere inovatoare) și va fi structurat astfel încât să reducă în mod semnificativ intervalul de timp până la atribuirea contractelor. Astfel, programul ocupă o poziție complementară în peisajul mai larg al UE de sprijinire a inovării în domeniul apărării, sprijinind EDTIB, punând accentul în principal pe IMM-uri, inclusiv pe start-upuri, și pe pregătirea generală pentru apărare a Uniunii Europene și a statelor sale membre.

- **Coerența cu alte politici ale Uniunii**

Regulamentul contribuie la o gamă largă de obiective de politică și priorități strategice ale Uniunii cu care este pe deplin coerent, printre care se numără în special securitatea și apărarea, competitivitatea și inovarea, precum și simplificarea.

Agenda strategică a UE 2024-2029 plasează securitatea și apărarea în centrul priorităților politice ale UE, angajându-se să reducă dependențele strategice, să extindă capacitățile de apărare și să progreseze în construirea unei uniuni europene a apărării. Orientările politice pentru Comisia Europeană 2024-2029 consolidează această direcție, iar regulamentul propus contribuie în mod direct la aceste obiective.

Programul AGILE este, de asemenea, coerent cu Comunicarea comună din 26 martie 2025 referitoare la Strategia europeană privind o Uniune a pregătirii. Comunicarea pledează pentru o cooperare civil-militară mai strânsă, cu o interacțiune îmbunătățită între actorii civili și cei militari. Această abordare este esențială pentru prezentul regulament, care urmărește, de asemenea, să promoveze sinergiile cu tehnologiile civile. Programul AGILE va pune un accent puternic pe mobilizarea tehnologiilor civile de apărare, urmărind amplificarea sinergiilor dintre cercetarea și inovarea în domeniul apărării și în domeniul civil.

Regulamentul propus respectă, de asemenea, prioritățile de politică ale UE în materie de competitivitate. Busola pentru competitivitate, adoptată în februarie 2025 și bazată pe raportul Draghi, identifică eliminarea decalajului în materie de inovare și transpunerea cercetării în produse scalabile și pregătite pentru piață printre cele mai urgente priorități structurale ale UE, punând un accent deosebit pe tehnologiile profunde, pe tehnologiile cu dublă utilizare și pe sectoarele în care este în joc suveranitatea europeană.

Regulamentul contribuie la acest obiectiv prin accelerarea ciclului dintre inovare și punere în practică în sectorul apărării și prin acordarea de sprijin specific actorilor din domeniul noii apărări (în special IMM-urilor, inclusiv start-upurilor și întreprinderilor în fază de extindere inovatoare), care sunt din ce în ce mai frecvent principalii catalizatori ai dezvoltării tehnologice disruptive în Europa și, ca atare, sprijină în mod direct obiectivul Uniunii de a-și consolida suveranitatea tehnologică și de a-și reduce dependențele strategice în sectoare critice.

Orientările politice pentru Comisia Europeană 2024-2029 identifică simplificarea drept o prioritate politică transversală esențială. Acest lucru este deosebit de important pentru actorii neconvenționali din domeniul apărării vizați de programul AGILE, care adesea dețin capacități tehnologice extrem de relevante, dar nu dispun de resursele necesare pentru a participa la procese de finanțare complexe și îndelungate.

Propunerea de regulament este, de asemenea, în concordanță cu prioritatea politică transversală esențială a simplificării din cadrul obiectivelor legate de prosperitatea durabilă a Europei, de competitivitate și de inovare. Busola pentru competitivitate și pachetele omnibus de simplificare ulterioare concretizează acest angajament, pledând pentru o diminuare puternică a sarcinii administrative, în special în cazul IMM-urilor, precum și pentru instrumente de finanțare accesibile, rapide și proporționale. Programul AGILE completează pachetul omnibus privind pregătirea pentru apărare, având drept obiective specifice urgența și agilitatea.

Regulamentul este conceput în deplină conformitate cu aceste obiective, întrucât programul AGILE va include proceduri de evaluare și atribuire simplificate, care vor facilita accesul destinatarilor la finanțare și la sprijin, reducând sarcina administrativă și scurtând intervalul de timp până la atribuirea contractelor.

De asemenea, programul propus este pe deplin coerent cu propunerile Comisiei pentru următorul cadru financiar multianual, în special cu Fondul european pentru competitivitate. Printre dispozițiile sale se numără intervențiile cu scop de stimulent sau posibilitatea de a utiliza o abordare mai flexibilă și mai accesibilă pentru identificarea, selectarea și sprijinirea proiectelor și ideilor inovatoare, inclusiv prin proceduri de atribuire care să nu țină seama de instrumentul folosit. În fine, propunerea nu aduce atingere aplicării normelor UE în materie de concurență.

2. TEMEI JURIDIC, SUBSIDIARITATE ȘI PROPORȚIONALITATE

• Temeiul juridic

Programul AGILE se bazează pe articolul 173 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) (competitivitatea industriei de apărare a UE).

• Subsidiaritatea (în cazul competențelor neexclusive)

Acțiunea individuală a statelor membre nu este suficientă pentru a contracara, cu amplexarea și rapiditatea necesare, provocările în continuă schimbare cu care se confruntă UE în domeniul securității și al apărării. Pentru a asigura o descurajare credibilă și a ne menține poziția de lider tehnologic în domeniul apărării, este nevoie de o acțiune coordonată la nivelul UE.

Mecanismele naționale existente de sprijinire a inovării în domeniul apărării prezintă diferențe majore de la un stat membru la altul. Nu toate statele membre dispun de mecanisme care să sprijine inovarea rapidă în domeniul apărării, ceea ce înseamnă că întreprinderile inovatoare

din unele țări nu au acces la oportunități de finanțare. Acolo unde există astfel de mecanisme, ele tind să acorde prioritate ecosistemelor interne, ceea ce limitează cooperarea transfrontalieră și cimentează compartimentările naționale. Acest peisaj fragmentat îngreunează apariția unor parcursuri ale inovării la nivelul UE și împiedică testarea, extinderea și implementarea rapidă a soluțiilor inovatoare pe tot cuprinsul Uniunii.

În acest context, este necesar un program la nivelul UE care să fie accesibil tuturor statelor membre pentru ca inovarea în domeniul apărării să fie abordată într-un mod coerent și incluziv. Un astfel de program la nivelul UE ar aborda în mod direct aceste provocări. Programul ar fi accesibil entităților din toate statele membre și ar pune accentul pe dezvoltarea de soluții pentru nevoile stringente în materie de apărare identificate ca fiind comune mai multora dintre ele, ceea ce ar încuraja astfel cooperarea și ar facilita achizițiile publice comune.

În plus, programul ar sprijini extinderea EDTIB, deoarece ar facilita apariția de actori în domeniul noii apărări pe tot cuprinsul UE. În același timp, ar contribui la scăderea dependenței de sistemele și soluțiile de apărare ale țărilor terțe. Punând unui accent deosebit pe implementarea rapidă a soluțiilor de apărare, inclusiv prin testarea iterativă cu implicarea directă și feedbackul statelor membre, programul ar duce totodată la creșterea interoperabilității, un rezultat care ar avea șanse considerabil mai mici să fie obținut prin mecanisme gestionate exclusiv la nivel național.

- **Proportionalitatea**

Măsurile prevăzute în programul AGILE nu depășesc ceea ce este strict necesar pentru atingerea obiectivelor lor și sunt proporționale cu amploarea și urgența problemelor care au fost identificate în raport cu obiectivele respective.

Regulamentul de instituire a programului este menit să creeze un instrument al UE rapid, flexibil și orientat spre misiuni, care să accelereze inovarea disruptivă în domeniul apărării și să ofere rapid soluții de răspuns la nevoile stringente în materie de apărare și de securitate identificate de statele membre. El va fi util pentru testarea abordărilor inovatoare și pentru acumularea de lecții operaționale în perspectiva următorului CFM. În vederea realizării acestui obiectiv, măsurile propuse sunt atent calibrate pentru a fi proporționale cu nevoile regulamentului.

Regulamentul urmează o abordare specifică și restrictivă în ceea ce privește timpul, domeniul de aplicare și bugetul. Impactul programului va fi limitat în primul rând la un grup specific de părți interesate din industria de apărare, un accent deosebit punându-se pe IMM-urile inovatoare, inclusiv pe start-upurile și întreprinderile în fază de extindere inovatoare. Această abordare ținută reduce la minimum impactul asupra sectorului civil. În plus, programul ar urma să ofere sectorului civil ocazii de a contribui la consolidarea inovării în domeniul apărării pe tot cuprinsul UE, consolidând sinergiile și promovând un climat de colaborare.

- **Alegerea instrumentului**

Comisia propune un regulament al Parlamentului European și al Consiliului. Acesta este cel mai potrivit instrument juridic, deoarece numai un regulament poate asigura, datorită aplicării sale uniforme, naturii sale și aplicabilității sale directe, nivelul de uniformitate necesar pentru a accelera inovarea disruptivă în domeniul apărării și pentru a oferi rapid soluții care să răspundă nevoilor stringente în materie de apărare ale statelor membre ale UE.

3. REZULTATELE EVALUĂRILOR EX POST, ALE CONSULTĂRILOR CU PĂRȚILE INTERESATE ȘI ALE EVALUĂRILOR IMPACTULUI

- **Consultarea cu părțile interesate**

În data de 17 februarie, Comisia a publicat o cerere de contribuții pe portalul „Exprimați-vă părerea”, care a fost deschisă timp de patru săptămâni. Cererea de contribuții a primit 6 răspunsuri de la diverse părți interesate, respectiv cetățeni ai UE (4 răspunsuri) și întreprinderi/afaceri (2 răspunsuri), respondenții provenind din Belgia, Italia, Slovacia, Spania și Germania. Contribuțiile au vizat o gamă largă de subiecte, cum ar fi sprijinul pentru conceperea unor mecanisme de finanțare mai suplă și mai favorabile start-upurilor (cu propuneri specifice în acest sens), recomandări privind transparența și cadrele destinate combaterii speculei în achizițiile publice din domeniul apărării, precum și sugestii privind conceperea și punerea în aplicare a programului astfel încât să integreze mai bine IMM-urile inovatoare și întreprinderile intrate recent pe piață.

În plus, regulamentul se bazează pe un amplu proces de consultare desfășurat cu toate părțile interesate relevante, inclusiv cu statele membre și cu industria și atât cu actorii consacrați, cât și cu cei intrați recent pe piață, în vederea elaborării Foii de parcurs pentru transformarea industriei apărării a UE și a pregătirii altor inițiative legate de apărare. Procesul de consultare a inclus evenimente și schimburi de informații, cum ar fi mese rotunde cu actorii din domeniul noii apărări și cu industria apărării organizate în iunie și, respectiv, noiembrie 2025, un dialog strategic cu industria în mai 2025 și consultări cu start-upurile și întreprinderile în fază de extindere din cadrul acceleratorului de afaceri din cadrul EUDIS.

Instrumentul AGILE valorifică, de asemenea, feedbackul părților interesate inclus în Raportul de evaluare intermediară a FEA, publicat în iunie 2025, care examinează primii ani de punere în aplicare a fondului. Raportul a scos în evidență mai multe aspecte esențiale, principalul fiind necesitatea de a reduce sarcinile administrative cu care se confruntă solicitanții, în special IMM-urile, și de a scurta durata procedurii de acordare a granturilor.

- **Obținerea și utilizarea cunoștințelor de specialitate**

Comisia s-a bazat pe contribuțiile primite de la părțile interesate ca răspuns la cererea de contribuții publicată la 17 februarie 2026.

În plus, Comisia a valorificat informațiile obținute în cursul unei discuții specifice cu grupuri de reflecție și experți, destinată colectării de date și schimbului de idei cu scopul de a contribui la elaborarea Foii de parcurs pentru transformarea industriei apărării a UE. La discuție s-au reunit experți din întreaga UE specializați într-o varietate de domenii, printre care apărarea, inovarea, geopolitica și tehnologiile disruptive.

- **Evaluarea impactului**

Nu s-a efectuat o evaluare a impactului pentru această inițiativă.

Inițiativa are un caracter foarte specific și proporționat. Ea este concepută sub forma unui program-pilot care urmează să fie pus în aplicare exclusiv în contextul actualului CFM, cu obiectivul principal de a testa abordări inovatoare în perspectiva perioadei acoperite de următorul CFM. Efectuarea unei evaluări complete a impactului pentru un proiect-pilot cu durată atât de scurtă ar fi disproporționată și ar crea întârzieri incompatibile cu scopul său fundamental.

În plus, inițiativa este limitată ca domeniu de aplicare și impact. Bugetul disponibil este de numai 115 milioane EUR și provine integral din realocări interne în cadrul actualului buget al UE alocat programelor legate de industria apărării și spațiu. Nu se creează o sarcină financiară suplimentară pentru statele membre sau pentru bugetul UE, iar impactul este restrâns la un segment specific de părți interesate din domeniul apărării, în principal la IMM-urile inovatoare, inclusiv start-upurile și întreprinderile în fază de extindere inovatoare.

Obiectivele programului se axează pe nevoile identificate printr-o amplă analiză și implicare a părților interesate. Necesitatea unor mecanisme de sprijin mai rapide, a unei sarcini administrative reduse și a unei toleranțe mai mari la risc a fost documentată constant în evaluările politicilor și în consultările cu părțile interesate, care oferă o bază de dovezi solidă pentru abordarea propusă.

- **Adecvarea reglementărilor și simplificarea**

Nu se preconizează că regulamentul va mări sarcina administrativă.

- **Drepturile fundamentale**

N/A

4. IMPLICAȚII BUGETARE

Inițiativa dispune de un buget de 115 milioane EUR, asigurat integral prin realocări interne în cadrul actualului CFM. Resursele vor proveni din programele existente legate de industria apărării și spațiu, în special din Fondul european de apărare (FEA), din Programul privind industria europeană de apărare (EDIP) și din Programul spațial al UE. Acest pachet bugetar urmărește atingerea unui echilibru între reducerea la minimum a impactului asupra programelor existente și asigurarea unei absorbții integrale a resurselor în decursul a un an de punere în aplicare, cu scopul de a stimula inovarea în domeniul apărării. Bugetul este calibrat să răspundă nevoilor de finanțare observate ale IMM-urilor (inclusiv ale start-upurilor și ale întreprinderilor în fază de extindere inovatoare) care dezvoltă produse și tehnologii emergente și disruptive în materie de apărare, astfel încât programul să aibă un impact tangibil și să ajute la dezvoltarea acestor întreprinderi în sectorul apărării și la adoptarea de către statele membre a unor soluții de apărare inovatoare.

Aceste realocări nu vor avea un impact negativ asupra obiectivelor și a derulării programelor existente, asigurându-se faptul că angajamentele în curs și activitățile planificate în cadrul programelor respective pot continua conform planificării. Realocarea a fost concepută astfel încât să mențină eficacitatea programelor actuale, permițând în același timp acestei inițiative specifice să răspundă nevoilor stringente de inovare în domeniul apărării. În majoritatea cazurilor, entitățile care vor beneficia de sprijinul acordat de Uniune în cadrul programului vor fi aceleași cu entitățile vizate de alte programe destinate apărării și spațiului, dar într-un mod mai ținut și mai rapid. Acest aspect este deosebit de relevant pentru FEA, ale cărui obiective vor fi completate de prezenta inițiativă. În plus, în ceea ce privește EDIP, realocarea bugetară provine din partea de buget alocată inițial acțiunilor de sprijin, care se adresează în principal IMM-urilor, așadar canalizarea acestei finanțări prin intermediul AGILE va asigura un sprijin eficace și de impact din partea Uniunii pentru același grup de beneficiari vizati. Nu în ultimul rând, sprijinul acordat prin acest program soluțiilor emergente și disruptive în materie de apărare în domeniul spațiului va avea și un efect de propagare pozitiv asupra Programului spațial al UE și asupra Programului privind conectivitatea securizată, contribuind în cele din urmă la obiectivele politicii spațiale a Uniunii.

5. ALTE ELEMENTE

- **Planuri de punere în aplicare și măsuri de monitorizare, evaluare și raportare**

Punerea în aplicare a AGILE va fi monitorizată îndeaproape pe parcursul întregului an 2027, cu accent pe capacitatea sa de a genera inovații rapide și de mare impact în domeniul apărării. Monitorizarea va urmări aspecte esențiale cum ar fi viteza procesului decizional și durata procedurilor de acordare a granturilor, participarea actorilor din domeniul noii apărări, inclusiv a IMM-urilor și, din cadrul acestora, a start-upurilor și a întreprinderilor în fază de extindere inovatoare, implicarea entităților din țările terțe asociate, în special a celor din Ucraina, și tranziția de la inovare la testare sau punere în practică.

La sfârșitul perioadei de punere în aplicare, Comisia va efectua o evaluare specifică pentru a evalua eficacitatea, eficiența și valoarea adăugată europeană ale programului. Pe baza rezultatelor și a lecțiilor învățate ar putea fi concepute viitoare programe ale UE de inovare în domeniul apărării, în contextul propunerilor Comisiei privind cadrul financiar multianual care va începe din 2028.

Propunere de

REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI

**de instituire a Programului pentru inovarea rapidă și agilă în domeniul apărării
(AGILE)**

(Text cu relevanță pentru SEE)

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 173 alineatul (3),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European⁷,

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară,

întrucât:

- (1) Revenirea ostilităților de mare intensitate cauzate de războiul de agresiune neprovocat și nejustificat al Rusiei împotriva Ucrainei constituie o provocare existențială pentru Uniune, care necesită o sporire semnificativă și de durată a capacității statelor membre de a-și consolida capabilitățile de apărare și gradul de pregătire pentru apărare. Deteriorarea pe termen lung a securității regionale și mondiale impune o transformare profundă a bazei industriale și tehnologice de apărare europeană (EDTIB), astfel încât să fie asigurată capacitatea sa de a furniza forțelor armate ale statelor membre produse inovatoare în domeniul apărării, la scara necesară și la momentul necesar, în special în perioade de război.
- (2) La 11 martie 2022, în cadrul reuniunii de la Versailles a șefilor de stat sau de guvern ai Uniunii, statele membre s-au angajat să consolideze capabilitățile europene de apărare și să își majoreze cheltuielile pentru apărare, să își intensifice cooperarea prin proiecte comune și achiziții publice în comun de capabilități de apărare, să acopere deficitele, să stimuleze inovarea și să consolideze și să dezvolte industria europeană de apărare.
- (3) Inovarea este vitală pentru a realiza și a sprijini pregătirea Europei pentru apărare, în special în epoca actuală de intensificare a amenințărilor, a concurenței sistemice și a rivalităților geopolitice. Proliferarea amenințărilor a declanșat o cursă internațională a înarmării și o concurență tehnologică la nivel mondial, în care tehnologiile emergente și disruptive în domenii precum IA, tehnologiile cuantice, robotica, cibernetica și spațiul joacă un rol decisiv în menținerea avantajului strategic și în asigurarea unei descurajări credibile. Realizarea acestui obiectiv presupune testarea, validarea și

⁷ JO C , , p. .

integrarea rapidă a acestor tehnologii în capacitățile de apărare, precum și colaborarea continuă cu ecosistemul tehnologic și de inovare.

- (4) Războiul din Ucraina ne arată cât de rapid evoluează tehnologiile de apărare. Ciclurile de inovare devin tot mai rapide, ceea ce înseamnă că produsele din domeniul apărării trebuie să se adapteze rapid. Aceste schimbări redefinesc și dinamica de pe câmpul de luptă. IMM-urile, inclusiv start-upurile și întreprinderile în fază de extindere inovatoare, adesea cu un palmares bogat în sfera civilă, au un rol esențial în sprijinirea apărării și a forțelor armate ale Ucrainei. Acești actori din domeniul noii apărări aduc inovare mai rapidă, o mai mare flexibilitate, soluții eficiente din punctul de vedere al costurilor și noi idei și procese operaționale. Ca atare, ei devin o forță motrice majoră pentru transformarea EDTIB. Cartea albă comună privind pregătirea pentru apărare a Europei 2030 subliniază importanța unui ecosistem puternic de inovare tehnologică. Acesta este esențial pentru ca industria europeană de apărare să poată ține pasul cu natura în rapidă schimbare a războiului modern.
- (5) Dorind să asigure un sprijin cuprinzător pentru cercetarea și dezvoltarea colaborativă a produselor și tehnologiilor din domeniul apărării, Uniunea a instituit Fondul european de apărare (FEA). Cu un buget de 7,3 miliarde EUR prevăzut în CFM 2021-2027, FEA urmărește să promoveze competitivitatea, eficiența și capacitatea de inovare a EDTIB, precum și să reducă fragmentarea în cadrul EDTIB. Fiind unul dintre cele mai mari programe de cercetare și dezvoltare în domeniul apărării din Europa, FEA sprijină dezvoltarea colaborativă a unor sisteme de apărare dintre cele mai complexe, pe care niciun stat membru nu ar avea capacitatea financiară de a le dezvolta independent. De asemenea, fondul sprijină dezvoltarea de noi lanțuri europene de aprovizionare în domeniul apărării. În 2022, în cadrul FEA a fost instituită schema UE de inovare în domeniul apărării (EUDIS), cu scopul de a oferi sprijin specific actorilor neconvenționali din domeniul apărării, în special IMM-urilor și start-upurilor, și de a coborî barierele din calea intrării pe piață. EUDIS cuprinde mai multe inițiative, cum ar fi cereri de propuneri specifice în domeniul cercetării și dezvoltării, servicii de accelerare a afacerilor și de identificare de parteneri, hackathoane și finanțare prin capitaluri proprii, acestea reprezentând aproximativ 20 % din bugetul FED angajat în fiecare an. Aceste acțiuni au contribuit semnificativ la extinderea EDTIB și la promovarea capacității de inovare în domeniul apărării pe tot cuprinsul Uniunii. Tot în cadrul FEA, inițiativa BraveTech EU oferă sprijin suplimentar inovatorilor din domeniul apărării, oferindu-le acces gradual la finanțare, alături de testare tehnologică și cicluri iterative de dezvoltare. Inițiativa se axează pe dezvoltarea de soluții bazate pe nevoile în materie de apărare identificate de Ucraina, oferind industriei ucrainene ocazia de a colabora direct cu inovatorii Uniunii Europene din domeniul apărării.
- (6) Regulamentele (UE) 2021/695⁸ și (UE) 2024/795⁹ permit instrumentului Accelerator al Consiliului European pentru Inovare (CEI) să sprijine tehnologiile cu dublă utilizare

⁸ Regulamentul (UE) 2021/695 al Parlamentului European și al Consiliului din 28 aprilie 2021 de instituire a programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont Europa, de stabilire a normelor sale de participare și de diseminare și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1290/2013 și (UE) nr. 1291/2013 (JO L 170, 12.5.2021, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/695/oj>).

⁹ Regulamentul (UE) 2024/795 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 februarie 2024 de instituire a platformei Tehnologii strategice pentru Europa (STEP) și de modificare a Directivei 2003/87/CE și a Regulamentelor (UE) 2021/1058, (UE) 2021/1056, (UE) 2021/1057, (UE) nr. 1303/2013, (UE) nr. 223/2014, (UE) 2021/1060, (UE) 2021/523, (UE) 2021/695, (UE) 2021/697 și (UE) 2021/241 (JO L, 2024/795, 29.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj>).

și să stimuleze investițiile în tehnologiile de apărare în cadrul platformei Tehnologii strategice pentru Europa (STEP). Pe lângă aceasta, prezentul regulament permite CEI să acorde sprijin direct tehnologiilor de apărare sub formă de finanțare directă prin capitaluri proprii.

- (7) De asemenea, Regulamentul (UE) 2025/2653¹⁰ a introdus modificări specifice ale Regulamentului (UE) 2021/697¹¹, în special în ceea ce privește acțiunile propice dezvoltării tehnologiilor disruptive în materie de apărare. Mai precis, aceste modificări oferă posibilitatea de a defini în programul de lucru cele mai adecvate forme de criterii și proceduri de selecție și de atribuire pentru fiecare cerere de propuneri de proiecte. În plus, Regulamentul (UE) [trimitere la pachetul omnibus privind pregătirea pentru apărare] a introdus și alte modificări ale Regulamentului (UE) 2021/697, extinzând această posibilitate la toate cererile de propuneri lansate în cadrul Fondului european de apărare, în special pe cele adresate IMM-urilor.
- (8) Pe lângă aceste eforturi substanțiale, ar trebui instituit un nou program (Programul AGILE, denumit în continuare „programul”) care să ofere sprijin rapid, agil și specific IMM-urilor, inclusiv start-upurilor și întreprinderilor în fază de extindere inovatoare, în măsura în care acestea îndeplinesc cerințele din definiția IMM-urilor, pentru a dezvolta soluții inovatoare în domeniul apărării. Programul ar trebui să pună accentul pe sprijinirea dezvoltării de produse și tehnologii emergente și disruptive în materie de apărare până la un nivel înalt de pregătire tehnologică, inclusiv prin adaptarea tehnologiilor civile pentru aplicații de apărare, astfel încât să răspundă celor mai stringente nevoi de dezvoltare a capacităților resimțite de statele membre și de țările terțe asociate, axându-se cu precădere pe soluțiile de apărare cu costuri reduse.
- (9) Pentru a asigura execuția eficientă a bugetului UE, programul AGILE va fi pe deplin complementar instrumentelor existente ale UE care sprijină inovarea în domeniul apărării. EUDIS sprijină actorii neconvenționali din domeniul apărării în cadrul mai larg al FEA, de exemplu prin granturi de cercetare și dezvoltare pentru consorții și prin alte acțiuni de sprijin adresate entităților individuale (acceleratorul de afaceri, stabilirea de contacte). HEDI, gestionat de Agenția Europeană de Apărare (AEA), promovează cooperarea statelor membre în ceea ce privește inovarea în domeniul apărării. CEI este un program de inovare esențial al UE, având scopul de a identifica, dezvolta și extinde tehnologiile revoluționare și inovarea disruptivă. În urma adoptării Regulamentului (UE) 2025/2653, programul „Scale-up” derulat în cadrul platformei STEP a CEI va oferi finanțare directă prin capitaluri proprii pentru a ajuta întreprinderile din domeniul apărării și pe cele producătoare de tehnologii cu dublă utilizare să își extindă inovațiile. AGILE completează un deficit distinct, întrucât va oferi sprijin raționalizat și direct IMM-urilor individuale, inclusiv start-upurilor și întreprinderilor în fază de extindere inovatoare, pentru dezvoltarea de soluții inovatoare și adoptarea acestora de statele membre și de industrie, va avea termene de atribuire foarte scurte și o legătură clară cu nevoile statelor membre în materie de capacități. Ca atare, programul ar trebui să ofere Uniunii capacitatea de a testa noi

¹⁰ Regulamentul (UE) 2025/2653 al Parlamentului European și al Consiliului din 19 decembrie 2025 de modificare a Regulamentelor (UE) 2021/694, (UE) 2021/695, (UE) 2021/697, (UE) 2021/1153 și (UE) 2024/795 în ceea ce privește stimularea investițiilor în domeniul apărării în bugetul UE pentru a implementa Planul „ReArm Europe” (JO L, 2025/2653, 22.12.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2653/oj>).

¹¹ Regulamentul (UE) 2021/697 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2021 de instituire a Fondului european de apărare și de abrogare a Regulamentului (UE) 2018/1092 (JO L 170, 12.5.2021, p. 149, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/697/oj>).

abordări de sprijinire a inovării în domeniul apărării și, în același timp, să completeze instrumentele existente ale UE cu diferite niveluri de maturitate, dimensiuni ale consorțiilor, calendare și domenii tehnologice. Evoluția rapidă a amenințărilor la adresa apărării impune trecerea la o abordare mai flexibilă, care să creeze condițiile necesare pentru ca întreprinderile inovatoare (în special IMM-urile, inclusiv start-upurile și întreprinderile în fază de extindere inovatoare) să poată răspunde rapid la provocările identificate în materie de capabilități. Prin urmare, programul ar trebui să acorde prioritate activităților de inovare axate pe provocări, cu cicluri de iterație rapide, legate direct de cerințele operaționale prioritare ale statelor membre.

- (10) Programul ar trebui să urmărească în special accelerarea puternică a ciclurilor de inovare ale produselor și tehnologiilor de apărare cu potențial disruptiv ridicat, despre care se preconizează că vor putea fi exploatare pe deplin în următorii 1-3 ani. Programul ar trebui să ofere inovatorilor, inclusiv entităților juridice individuale, o flexibilitate cât mai mare de a propune soluții noi, permițând totodată subcontractarea unor sarcini specifice sau colaborarea cu alte entități pe durata punerii în aplicare.
- (11) Totuși, provocarea structurală persistentă pentru IMM-urile europene din domeniul apărării, inclusiv pentru start-upurile și întreprinderile în fază de extindere inovatoare, este decalajul dintre inovarea de succes și implementarea operațională de către forțele armate ale statelor membre și ale țărilor terțe asociate. Pentru a elimina acest decalaj, programul ar trebui să se alinieze la nevoile reale și prioritare în materie de apărare ale statelor membre și ale țărilor terțe asociate. Acest lucru ar trebui să contribuie la adoptarea soluțiilor inovatoare de către industria de apărare și forțele armate ale statelor respective, în special de către contractanții principali și subcontractanții de prim rang. Programul ar trebui să instituie un proces accelerat prin care Uniunea să poată sprijini testarea și implementarea unor mecanisme de sprijin inovatoare, care să răspundă celor mai stringente cerințe în materie de pregătire pentru apărare – inclusiv în sprijinul inițiativelor emblematiche europene privind pregătirea.
- (12) În acest scop, programul ar trebui să sprijine activități care presupun testare pe teren, experimentare și demonstrații. Aceste activități ar trebui să dea entităților posibilitatea de a valida soluțiile inovatoare în condiții operaționale realiste, generând feedback în timp real care să poată fi utilizat pentru a perfecționa și a îmbunătăți soluțiile printr-un proces iterativ. Implicarea activă a statelor membre este esențială în fiecare etapă a acestui proces, de la stabilirea cerințelor de testare până la evaluarea capabilităților demonstrate. Acest lucru va contribui la crearea unor semnale credibile privind cererea și va facilita deciziile ulterioare în materie de achiziții publice. În plus, programul poate sprijini adoptarea de tehnologii și produse noi prin agregarea cererii și utilizarea unor mecanisme inovatoare de achiziții publice, cum ar fi parteneriatele pentru inovare. De asemenea, ar putea fi dezvoltate platforme și servicii partajate care să răspundă nevoilor operaționale comune ale mai multor utilizatori finali.
- (13) Capabilitățile spațiale au devenit catalizatori indispensabili ai operațiunilor moderne de apărare și de securitate, întrucât asigură funcții critice cum ar fi informațiile operative, supravegherea și recunoașterea, comunicațiile securizate, poziționarea, navigația și sincronizarea, precum și avertizarea timpurie. În plus, dependența din ce în ce mai mare a forțelor armate de activele bazate în spațiu, combinată cu vulnerabilitatea tot mai acută la amenințări a infrastructurii spațiale, transformă reziliența și capacitatea de reacție a sectorului spațial european într-o prioritate strategică. Spațiul este identificat în Cartea albă privind pregătirea pentru apărare a Europei 2030 ca fiind unul dintre principalii factori de sprijin strategic ai domeniilor de capabilități prioritare stabilite de UE și de statele sale membre, iar Foaia de parcurs

privind pregătirea pentru apărare propune un scut european pentru apărare spațială ca potențială inițiativă emblematică. Având în vedere caracterul dual al tehnologiilor și serviciilor spațiale, inovarea în sectorul spațial are implicații directe și imediate pentru capacitățile de apărare, iar cererea venită din domeniul apărării poate accelera dezvoltarea și comercializarea tehnologiilor spațiale europene. Prin urmare, programul ar trebui să sprijine dezvoltarea unor capacități de apărare spațiale și bazate pe spațiu inovatoare, prin includerea de actori noi și neconvenționali, pentru a spori autonomia strategică a Uniunii în spațiu și pentru a consolida EDTIB. Un exemplu în acest sens ar fi contribuția la dezvoltarea unui viitor serviciu guvernamental de observare a Pământului cu capacități de observare a Pământului autonome, reziliente și potrivite pentru apărare. Programul ar trebui să sprijine totodată activitățile din domeniul spațial pentru a accelera adoptarea de capacități de apărare spațiale de către statele membre și de către UE în conformitate cu Programul spațial, cu Programul privind conectivitatea securizată sau în contextul activităților Centrului Satelitar al Uniunii Europene (SatCen), asigurând în același timp coerența cu inițiativele relevante ale Uniunii legate de spațiu.

- (14) În vederea asigurării unor condiții uniforme pentru punerea în aplicare a prezentului regulament, ar trebui conferite competențe de executare Comisiei pentru adoptarea programelor de lucru. Respectivele competențe ar trebui să fie exercitate în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 182/2011¹². Pentru a asigura adoptarea rapidă a acestor programe de lucru și, în cele din urmă, derularea programului în beneficiul ecosistemului european al IMM-urilor din domeniul apărării, Comisia ar trebui să poată utiliza procedura de consultare prevăzută la articolul 4 din regulamentul susmenționat.
- (15) Programul de lucru ar trebui să stabilească o serie de provocări, definite ca cereri de propuneri destinate satisfacerii nevoilor specifice în materie de apărare identificate în coordonare cu statele membre, pe baza unui proces structurat în care să fie implicate și statele membre, astfel încât proiectele finanțate să răspundă nevoilor reale și prioritare în materie de apărare ale statelor membre. În acest scop, în ceea ce privește satisfacerea nevoilor de capacități specifice destinate anumitor misiuni, programul de lucru s-ar putea inspira, de asemenea, din contribuțiile principalelor industrii și ale AEA. Indiferent de situație, ar trebui să se acorde prioritate provocărilor care atrag cel mai larg sprijin posibil din partea statelor membre, întrucât acestea reflectă o adevărată cerere comună și o aliniere strategică reală și contribuie la pregătirea pentru apărare a Uniunii Europene în ansamblu. De asemenea, programul ar trebui să includă și cereri de propuneri care abordează obiective mai ample de inovare în domeniul apărării, pentru a acoperi întreaga paletă de inovații. La selectarea proiectelor în cadrul acestor cereri de propuneri și provocări, Comisia ar trebui să se asigure că programul contribuie la consolidarea capacității industriale de apărare pe teritoriul Uniunii în ansamblu, precum și la eliminarea amenințărilor stringente și persistente.
- (16) Programul este menit să sprijine eforturile de inovare ale actorilor neconvenționali din domeniul apărării, în primul rând ale IMM-urilor, inclusiv ale start-upurilor și ale întreprinderilor în fază de extindere inovatoare. Punând la dispoziție sprijin specific, programul urmărește să accelereze maturarea și perfecționarea tehnologiilor și produselor disruptive ale acestora și să le aducă mai aproape de piață, sporind în cele din urmă competitivitatea și dezvoltarea acestora.

¹² [Regulamentul \(UE\) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 februarie 2011 de stabilire a normelor și principiilor generale privind mecanismele de control de către statele membre al exercitării competențelor de executare de către Comisie.](#)

- (17) Întrucât programul AGILE urmărește să sprijine capacitatea de inovare a industriei de apărare a Uniunii, ar trebui să fie eligibile pentru a beneficia de sprijin doar entitățile juridice care sunt stabilite în UE sau în țări terțe asociate și care nu se află sub controlul unor țări terțe neasociate sau al unor entități din țări terțe neasociate. În plus, pentru a proteja interesele esențiale în materie de securitate și apărare ale Uniunii și ale statelor sale membre, infrastructura, instalațiile, bunurile și resursele destinatarilor și ale subcontractanților implicați într-o acțiune sprijinită prin acest program ar trebui să fie situate pe teritoriul unui stat membru sau al unei țări terțe asociate pe întreaga durată a desfășurării acțiunii, iar structurile de conducere executivă ale destinatarilor ar trebui să fie stabilite în Uniune sau într-o țară terță asociată. Pentru a se asigura protecția acestor interese esențiale în materie de securitate și apărare, aceste criterii de eligibilitate ar trebui să se aplice și finanțării acordate prin intermediul achizițiilor publice.
- (18) Evaluarea intermediară a Fondului european de apărare (FEA) a arătat că sarcina administrativă și timpul necesar pentru a oferi garanții atunci când un destinatar stabilit în UE este controlat de o entitate sau țară terță neasociată sunt incompatibile cu viteza și flexibilitatea necesare pentru o punere în aplicare eficace a programului. Pentru a remedia această problemă și a facilita aplicarea rapidă a programului, ar trebui să nu fie permise derogări de la principiul conform căruia destinatarii nu trebuie să fie controlați de entități stabilite în afara UE și a țărilor asociate. Practica programelor anterioare destinate industriei apărării indică, de asemenea, că furnizarea de garanții duce la o complexitate procedurală suplimentară și la perioade de evaluare mai lungi, în timp ce eliminarea acestei excepții va avea probabil efecte nesemnificative asupra numărului de entități eligibile.
- (19) Pentru a se asigura că forțele armate ale statelor membre pot beneficia de tehnologii și inovații de vârf, programul ar trebui să poată oferi stimulente care să atragă IMM-uri (inclusiv start-upuri și întreprinderi în fază de extindere inovatoare) stabilite în afara UE și a țărilor terțe asociate, dar care au potențialul de a contribui semnificativ la realizarea obiectivelor programului. În acest scop, programul de lucru ar trebui să poată identifica anumite proceduri de atribuire în baza cărora IMM-urile respective să poată participa la programul AGILE chiar dacă nu îndeplinesc încă cerințele de eligibilitate legate de înființarea lor sau de stabilirea structurii lor de conducere executivă în UE sau într-o țară terță asociată (intervenție cu scop de stimulent). În cadrul acestei abordări, destinatarii ar primi o derogare temporară și condiționată de la aceste cerințe de eligibilitate, sub rezerva îndeplinirii cerințelor respective în termenul specificat în angajamentul juridic asumat pentru a primi sprijin din partea Uniunii. Interesele financiare ale Uniunii ar trebui protejate corespunzător, iar plățile ar trebui efectuate numai dacă cerințele de eligibilitate sunt îndeplinite până la sfârșitul perioadei de derogare.
- (20) Pentru ca intervenția cu scop de stimulent să își poată atinge scopul preconizat, ar trebui să fie posibilă o derogare de la cerința de eligibilitate conform căreia destinatarii trebuie să fie stabiliți și să aibă structura de conducere executivă în UE sau într-o țară terță asociată pentru a primi sprijin din partea Uniunii, cu condiția ca sprijinul respectiv să vizeze în mod specific facilitarea respectării cerințelor de eligibilitate menționate, inclusiv prin acoperirea costurilor asociate relocării întreprinderii sau sediului structurii sale de conducere executivă în UE sau într-o țară terță asociată.
- (21) Având în vedere necesitatea ca acțiunile sprijinite prin programul AGILE să fie realizate într-un timp scurt, reducând în același timp la minimum sarcina administrativă pentru solicitanți, ar trebui să se utilizeze finanțarea nelegată de costuri

sau opțiuni simplificate în materie de costuri, inclusiv sume forfetare unice, în cazul în care sprijinul din partea Uniunii este furnizat sub formă de grant. Sprijinul din partea Uniunii ar trebui furnizat sub forma rambursării costurilor eligibile efective numai în cazul în care obiectivele unei acțiuni specifice nu pot fi realizate în niciun alt mod.

- (22) Modul de funcționare a sectorului industriei de apărare nu urmează normele și modelele de afaceri convenționale care reglementează piețele mai tradiționale. Cererea este generată aproape exclusiv de guvernele naționale, care controlează în același timp toate achizițiile de produse și tehnologii de apărare, inclusiv exporturile. Prin urmare, industria de apărare, în special inovatorii mici și neconvenționali din domeniu, nu se angajează în proiecte de inovare substanțiale autofinanțate, iar statele membre și țările terțe asociate finanțează adesea integral toate costurile aferente. În plus, acești actori se confruntă cu obstacole persistente în ceea ce privește accesul la finanțare, inclusiv la cofinanțare, în special la finanțare privată pentru investiții, din cauza riscurilor pe care actorii de pe piață le asociază cu astfel de investiții. Mobilizarea investițiilor publice pentru sectorul apărării din Uniune este așadar vitală, dată fiind necesitatea imperioasă de a stimula investițiile în inovații pentru apărare. Având în vedere că aceste măsuri nu ar fi întreprinse în alte condiții, pare justificat ca sprijinul financiar acordat de Uniune să poată acoperi până la 100 % din costurile eligibile pentru acțiunile eligibile în cadrul programului AGILE.
- (23) Pentru a simplifica și a accelera și mai mult procesul de depunere și evaluare, sprijinul din partea Uniunii ar trebui acordat printr-o procedură de evaluare specifică, care să implice anumite controale după luarea deciziei de atribuire. Candidații ar trebui să fie invitați să prezinte propuneri însoțite de un scurt rezumat. Rezumatul respectiv ar trebui evaluat înainte de a evalua integral propunerile în raport cu criteriile de atribuire relevante stabilite în programul de lucru. Această abordare este menită să reducă sarcina administrativă pentru solicitanți și să ofere securitate financiară cât mai curând posibil, acceptându-se totodată un nivel de risc financiar sau juridic rezonabil pentru Uniune, proporțional cu obiectivele urmărite. Interesele financiare ale Uniunii ar trebui protejate corespunzător și nu ar trebui acordată nicio finanțare până la finalizarea întregii evaluări.
- (24) În același scop, ar trebui să fie posibilă derogarea de la anumite obligații prevăzute în Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2509 referitoare la conținutul cererilor de grant, la criteriile de selecție și la procedura de evaluare. Acest lucru ar permite adoptarea deciziei de atribuire și semnarea acordului de grant pe baza unei evaluări preliminare a criteriilor de eligibilitate și de selecție, bazată în special pe declarațiile pe propria răspundere ale solicitanților, inclusiv în ceea ce privește cerințele de control. Comisia ar trebui să adopte decizii de atribuire fără întârziere și să încheie evaluarea finală a criteriilor relevante în cel mult patru luni de la termenul de depunere a cererilor. Interesele financiare ale Uniunii ar trebui protejate corespunzător, iar plățile ar trebui efectuate doar după încheierea evaluării finale.
- (25) Ca alternativă la această procedură de evaluare accelerată și pentru ca Uniunea să sprijine soluțiile inovatoare fără nicio restrângere sau limitare artificială inițială legată de forma specifică adoptată de sprijinul Uniunii, programul AGILE ar trebui să permită o abordare mai flexibilă și mai accesibilă de identificare, selectare și sprijinire a proiectelor și ideilor inovatoare, de exemplu prin proceduri de atribuire neutre din punctul de vedere al instrumentelor. În cadrul unei astfel de abordări, ideile ar trebui evaluate și selectate pe baza meritului fiecăreia în ceea ce privește contribuția la obiectivele programului AGILE. Instrumentul cel mai adecvat și mai eficace de execuție bugetară din cadrul programului, fie că este vorba de un grant, de o achiziție

publică sau de o altă formă de sprijin, ar trebui stabilit abia după selecție, pe baza caracteristicilor specifice, a necesităților și a meritelor fiecărui proiect.

- (26) Pentru ca programul să fie considerat atractiv de o varietate mai mare de potențiali solicitanți și pentru a elimina un decalaj existent în ciclul de inovare din domeniul apărării, este necesar și proporțional ca eligibilitatea pentru finanțare să se extindă și asupra costurilor suportate anterior depunerii cererii de grant, astfel cum se prevede la articolul 196 alineatul (2) din Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2509. Programul AGILE pune accentul pe activități de dezvoltare în stadiu avansat care reduc decalajul critic dintre comercializare și achiziții, aducând produsele și tehnologiile emergente și disruptive în materie de apărare mai aproape de pregătirea pentru piață și de implementarea operațională. Se întâmplă frecvent ca întreprinderile inovatoare, în special IMM-urile, să inițieze activități de dezvoltare finanțate din surse proprii înainte să devină disponibile oportunități de finanțare oficiale. Ca atare, programul va putea să faciliteze acordarea de sprijin din partea UE pentru acțiuni critice de inovare inițiate cu până la trei luni înainte de închiderea cererii de propuneri, accelerând finalizarea acestora și asigurând producerea în timp util a unor rezultate care să răspundă celor mai stringente provocări cu care se confruntă forțele armate ale statelor membre și ale țărilor terțe asociate.
- (27) Directiva 2009/81/CE a Parlamentului European și a Consiliului¹³ prevede o excludere specifică de la obligațiile sale în cazul contractelor atribuite în cadrul anumitor programe de cooperare bazate pe cercetare și dezvoltare. În urma adoptării Directivei XXX [Directiva omnibus 2025/0177 (COD)], Directiva privind achizițiile publice în domeniul apărării și securității clarifică faptul că proiectul de cercetare și dezvoltare gestionat de instituțiile sau organismele UE care este pus în aplicare în conformitate cu normele Uniunii și este finanțat din bugetul Uniunii constituie un program de cooperare desfășurat în comun de cel puțin două state membre și poate fi continuat în etapele ulterioare etapei de cercetare și dezvoltare. În acest caz, contractele atribuite în cadrul programului subsecvent pot fi, la rândul lor, excluse. Această scutire se aplică, în special, contractelor atribuite în cadrul proiectelor sprijinite prin programul AGILE.
- (28) Pentru a asigura securitatea informațiilor clasificate la nivelul necesar, este esențial să se respecte standardele minime în materie de securitate industrială atunci când se semnează acorduri clasificate de finanțare și de acordare de fonduri. În acest scop și în conformitate cu legislația națională aplicabilă, statele membre și țările terțe asociate pe teritoriul cărora sunt stabiliți destinatarii ar trebui să instituie un cadru de securitate – alcătuit din instrucțiuni de securitate pentru proiect și dintr-un ghid conex al clasificărilor de securitate – în cazurile în care derularea programului AGILE ar implica sau ar genera informații care justifică un nivel de clasificare.
- (29) Prezentul regulament ar trebui să se aplice fără a aduce atingere normelor UE în materie de concurență, în special articolelor 101-109 din TFUE și actelor juridice care pun în aplicare articolele respective.
- (30) Având în vedere necesitatea stringentă de a sprijini investițiile vitale în capacitățile de apărare, cu precădere în inovarea în domeniul apărării în contextul provocărilor geopolitice presante, este oportun să se acorde o excepție de la perioada de opt

¹³ Directiva 2009/81/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 privind coordonarea procedurilor privind atribuirea anumitor contracte de lucrări, de furnizare de bunuri și de prestare de servicii de către autoritățile sau entitățile contractante în domeniile apărării și securității și de modificare a Directivelor 2004/17/CE și 2004/18/CE.

săptămâni prevăzută la articolul 4 din Protocolul nr. 1 privind rolul parlamentelor naționale în Uniunea Europeană, anexat la TUE, la Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și la Tratatul de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice. Pe aceeași bază, prezentul regulament ar trebui să intre în vigoare în ziua următoare datei publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

- (31) Este oportun să se prevadă un pachet financiar cu titlu indicativ pentru programul AGILE.
- (32) Programului i se aplică Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2509¹⁴. Acesta prevede normele privind întocmirea și execuția bugetului general al Uniunii, inclusiv norme privind granturile, premiile, donațiile nefinanciare, achizițiile, gestiunea indirectă, asistența financiară, instrumentele financiare și garanțiile bugetare.
- (33) În conformitate cu Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2509, cu Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013 al Parlamentului European și al Consiliului¹⁵, cu Regulamentul (CE, Euratom) nr. 2988/95 al Consiliului¹⁶, cu Regulamentul (Euratom, CE) nr. 2185/96 al Consiliului¹⁷ și cu Regulamentul (UE) 2017/1939 al Consiliului¹⁸, interesele financiare ale Uniunii trebuie protejate prin măsuri proporționale, inclusiv prin prevenirea, detectarea, corectarea și investigarea neregulilor și a cazurilor de fraudă, prin recuperarea fondurilor pierdute, plătite în mod necuvenit sau utilizate incorect și, atunci când este cazul, prin impunerea de sancțiuni administrative.
- (34) În special, în conformitate cu Regulamentele (UE, Euratom) nr. 883/2013 și (Euratom, CE) nr. 2185/96, Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) poate efectua investigații, inclusiv verificări și inspecții la fața locului, pentru a stabili dacă a avut loc o fraudă, un act de corupție sau orice altă activitate ilegală care afectează interesele financiare ale Uniunii. În conformitate cu Regulamentul (UE) 2017/1939, Parchetul European (EPPO) poate investiga și urmări penal cazuri de fraudă și alte activități ilegale care afectează interesele financiare ale Uniunii, conform dispozițiilor Directivei (UE) 2017/1371¹⁹.
- (35) În conformitate cu Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2509, orice persoană sau entitate care primește fonduri din partea Uniunii trebuie să coopereze pe deplin pentru protejarea intereselor financiare ale Uniunii, să acorde accesul și drepturile necesare

¹⁴ Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2509 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 septembrie 2024 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii (JO L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

¹⁵ Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 septembrie 2013 privind investigațiile efectuate de Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1073/1999 al Parlamentului European și al Consiliului și a Regulamentului (Euratom) nr. 1074/1999 al Consiliului (JO L 248, 18.9.2013, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj>).

¹⁶ Regulamentul (CE, Euratom) nr. 2988/95 al Consiliului din 18 decembrie 1995 privind protecția intereselor financiare ale Comunităților Europene (JO L 312, 23.12.1995, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1995/2988/oj>).

¹⁷ Regulamentul (Euratom, CE) nr. 2185/96 al Consiliului din 11 noiembrie 1996 privind controalele și inspecțiile la fața locului efectuate de Comisie în scopul protejării intereselor financiare ale Comunităților Europene împotriva fraudei și a altor abateri (JO L 292, 15.11.1996, p. 2, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1996/2185/oj>).

¹⁸ Regulamentul (UE) 2017/1939 al Consiliului din 12 octombrie 2017 de punere în aplicare a unei forme de cooperare consolidată în ceea ce privește instituirea Parchetului European (EPPO) (JO L 283, 31.10.2017, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1939/oj>).

¹⁹ Directiva (UE) 2017/1371 a Parlamentului European și a Consiliului din 5 iulie 2017 privind combaterea fraudelor îndreptate împotriva intereselor financiare ale Uniunii prin mijloace de drept penal (JO L 198, 28.7.2017, p. 29, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2017/1371/oj>).

Comisiei, OLAF, EPPO și Curții de Conturi Europene și să se asigure că orice parte terță implicată în execuția fondurilor Uniunii acordă drepturi echivalente,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

Articolul 1

Obiect

Prezentul regulament instituie Programul pentru inovarea rapidă și agilă în domeniul apărării (programul AGILE) pentru perioada cuprinsă între 1 ianuarie 2027 și 31 decembrie 2027 și stabilește obiectivele și bugetul acestuia, formele de finanțare în cadrul programului și regulile de acordare a finanțării.

Articolul 2

Definiții

În sensul prezentului regulament, se aplică următoarele definiții:

- (1) „entitate juridică” înseamnă o persoană juridică creată și recunoscută ca atare în temeiul dreptului Uniunii, al dreptului intern sau al dreptului internațional, inclusiv al structurilor pentru programe europene de armament (SEAP) înființate în conformitate cu Regulamentul (UE) 2025/2643, care are personalitate juridică și capacitatea de a acționa în nume propriu, de a-și exercita drepturile și de a avea obligații, sau o entitate care nu are personalitate juridică, astfel cum se menționează la articolul 200 alineatul (2) litera (c) din Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2509;
- (2) „control” înseamnă capacitatea de a exercita o influență decisivă asupra unei entități juridice, fie în mod direct, fie indirect prin intermediul uneia sau mai multor entități juridice intermediare;
- (3) „produs din domeniul apărării” înseamnă bunuri, servicii și lucrări care intră în domeniul de aplicare al articolului 2 din Directiva 2009/81/CE;
- (4) „produs sau tehnologie emergentă și disruptivă în materie de apărare” înseamnă un produs sau o tehnologie din domeniul apărării care produce schimbări fundamentale, inclusiv necesitatea de a redefini conceperea și desfășurarea operațiunilor de apărare, de exemplu înlocuind tehnologiile existente din domeniul apărării sau făcându-le să devină caduce, și care se preconizează că va putea fi exploatat(ă) pe deplin la sfârșitul acțiunii;
- (5) „întreprinderi mici și mijlocii” sau „IMM-uri” înseamnă întreprinderi mici și mijlocii astfel cum sunt definite la articolul 2 din anexa la Recomandarea 2003/361/CE a Comisiei;
- (6) „informații de context” înseamnă orice informații necesare sau utile pentru punerea în aplicare a programului, generate anterior acțiunii sau în afara cadrului acesteia și care sunt furnizate și utilizate pentru îndeplinirea scopurilor acțiunii;
- (7) „informații generate” înseamnă date, know-how sau informații generate în cursul execuției programului, indiferent de natura sau forma acestora.

Articolul 3

Obiective

1. Obiectivul general al programului este de a sprijini capacitatea de inovare rapidă a IMM-urilor, inclusiv a start-upurilor și a întreprinderilor în fază de extindere inovatoare, cu scopul de a sprijini furnizarea rapidă de produse și tehnologii emergente și disruptive în materie de apărare, care să răspundă provocărilor celor mai recente și în rapidă evoluție cu care se confruntă forțele armate ale statelor membre, în special celor cauzate de războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, cu accent pe eficiența din punctul de vedere al costurilor. Programul promovează astfel competitivitatea bazei industriale și tehnologice de apărare europene (EDTIB) și contribuie la consolidarea pregătirii pentru apărare a Uniunii, reducând în același timp dependențele strategice de țările terțe neasociate.
2. Programul are următoarele obiective specifice:
 - (a) accelerarea puternică a ciclurilor de inovare ale produselor și tehnologiilor emergente și disruptive în materie de apărare dezvoltate pe tot cuprinsul Uniunii de către IMM-uri, inclusiv de start-upuri, ținând seama de nevoile stringente ale statelor membre și valorificând potențialul de inovare al industriei Uniunii în ansamblu;
 - (b) sprijinirea adoptării, de către forțele armate ale statelor membre și de către contractanții principali din industria europeană de apărare, a produselor și tehnologiilor emergente și disruptive în materie de apărare dezvoltate de IMM-uri, inclusiv de start-upurile și întreprinderile în fază de extindere inovatoare, precum și extinderea acestora în toată Europa, consolidând astfel avantajul tehnologic al forțelor armate ale statelor membre și sporind reziliența și securitatea aprovizionării cu astfel de produse și tehnologii din domeniul apărării pe tot teritoriul UE.

Articolul 4

Buget

1. Pachetul financiar indicativ pentru punerea în aplicare a programului, între 1 ianuarie 2027 și 31 decembrie 2027, este de 115 000 000 EUR în prețuri curente.
2. Angajamentele bugetare privind activitățile care se desfășoară pe parcursul mai multor exerciții financiare pot fi repartizate pe parcursul mai multor ani în tranșe anuale.
3. Creditele pot fi înscrise în bugetul Uniunii și după 2027 pentru a acoperi cheltuielile necesare și pentru a face posibilă gestionarea acțiunilor care nu au fost finalizate până la încheierea programului, precum și cheltuielile care acoperă activitățile operaționale și serviciile esențiale.
4. Pachetul financiar menționat la alineatul (1) de la prezentul articol și cuantumul resurselor suplimentare menționate la articolul 5 pot fi de asemenea utilizate pentru asistența tehnică și administrativă destinată punerii în aplicare a programului, cum ar fi activitățile de pregătire, monitorizare, control, audit și evaluare, inclusiv pentru proiectarea, înființarea, testarea și certificarea, exploatarea și întreținerea unor sisteme și platforme instituționale de tehnologie a informației, precum și pentru activitățile de informare și comunicare, inclusiv de comunicare instituțională privind prioritățile politice ale Uniunii, și pentru toate celelalte cheltuieli cu asistența tehnică

și administrativă sau cu personalul suportate de Comisie în cadrul gestionării programului.

Articolul 5

Resurse suplimentare

1. Statele membre, instituțiile, organele și agențiile UE, țările terțe, organizațiile internaționale, instituțiile financiare internaționale sau alte părți terțe pot aduce contribuții financiare sau nefinanciare suplimentare la program sau la oricare dintre activitățile sau obiectivele sale specifice menționate la articolul 3. Contribuțiile financiare suplimentare constituie venituri alocate externe în sensul articolului 21 alineatul (2) litera (a), (d) sau (e) sau al articolului 21 alineatul (5) din Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2509.
2. Resursele alocate statelor membre în cadrul gestiunii partajate pot fi transferate către program, la cererea statului membru în cauză, sub rezerva condițiilor prevăzute în dispozițiile relevante din Regulamentul (UE) 2021/1060. Comisia execută resursele respective direct, în conformitate cu articolul 62 alineatul (1) primul paragraf litera (a) din Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2509, sau indirect în conformitate cu litera (c) de la paragraful menționat. Resursele respective se utilizează în beneficiul statului membru în cauză. În cazul în care Comisia nu și-a asumat un angajament juridic în cadrul gestiunii directe sau indirecte pentru sumele suplimentare puse astfel la dispoziția instrumentului, sumele neangajate corespunzătoare pot fi transferate înapoi către programele-sursă, la cererea statului membru în cauză, în conformitate cu condițiile prevăzute în Regulamentul (UE) 2021/1060.

Articolul 6

Finanțare alternativă, combinată și cumulativă

1. Programul se implementează în sinergie cu alte programe ale Uniunii. O acțiune care a beneficiat de o contribuție din partea Uniunii în contextul unui alt program poate primi o contribuție și în cadrul acestui program. Pentru fiecare contribuție se aplică normele programului relevant al Uniunii sau se poate aplica un set unic de norme pentru toate contribuțiile și se poate încheia un angajament juridic unic. În cazul în care contribuția Uniunii este bazată pe costurile eligibile, sprijinul cumulativ de la bugetul Uniunii nu depășește costurile eligibile totale ale acțiunii și poate fi calculat pe o bază proporțională, în conformitate cu documentele care stabilesc condițiile de acordare a sprijinului.
2. Procedurile de atribuire din cadrul programului pot fi desfășurate în comun cu statele membre, instituțiile, organele și agențiile Uniunii, țările terțe, organizațiile internaționale, instituțiile financiare internaționale sau alte părți terțe, prin gestiune directă sau indirectă, cu condiția să se asigure protecția intereselor financiare ale Uniunii. Aceste proceduri fac obiectul unui set unic de norme și duc la încheierea unor angajamente juridice unice. În acest scop, partenerii la procedura de atribuire comună pot pune resurse la dispoziția programului în conformitate cu articolul 5 din prezentul regulament sau partenerilor li se poate încredința punerea în aplicare a procedurii de atribuire, în cazurile aplicabile în conformitate cu articolul 62 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2509. În sensul articolului 153 alineatul (3) din Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2509, în cadrul

procedurilor comune de atribuire, comitetul de evaluare poate fi compus parțial din membri care sunt reprezentanți ai partenerilor la procedura respectivă.

Articolul 7

Țări terțe asociate la program

1. Programul poate fi deschis participării următoarelor țări terțe prin asociere totală sau parțială la program, în conformitate cu obiectivele prevăzute la articolul 3 și cu acordurile internaționale relevante sau cu orice decizii adoptate în temeiul respectivelor acorduri și care sunt aplicabile:
 - (a) membrilor Asociației Europene a Liberului Schimb care sunt membri ai Spațiului Economic European;
 - (b) Ucrainei, în conformitate cu condițiile stabilite în Acordul de asociere UE-Ucraina.
2. Acordurile de asociere pentru participarea la programe cu țările menționate la articolul 7 alineatul (1) trebuie:
 - (a) să asigure un echilibru adecvat între contribuțiile și beneficiile țării terțe care participă la program;
 - (b) să prevadă condițiile de participare la program, inclusiv calculul contribuțiilor financiare la un program, constând într-o contribuție operațională și într-o taxă de participare, precum și în costurile administrative generale ale acestuia;
 - (c) să nu confere țării terțe nicio competență decizională în ceea ce privește programul;
 - (d) să garanteze drepturile Uniunii de a asigura buna gestiune financiară și de a-și proteja interesele financiare;
 - (e) după caz, să asigure protecția intereselor de securitate și de ordine publică ale Uniunii.
3. În sensul literei (d), țara terță asociată acordă accesul și drepturile necesare în temeiul Regulamentelor (UE, Euratom) 2024/2509 și (UE, Euratom) nr. 883/2013 și garantează faptul că deciziile de executare care impun o obligație pecuniară în baza articolului 299 din TFUE, precum și hotărârile și ordonanțele Curții de Justiție a Uniunii Europene sunt executorii și se asigură că autoritățile sale competente cooperează cu Parchetul European (EPPO) în ceea ce privește investigarea și urmărirea penală a infracțiunilor care aduc atingere intereselor financiare ale Uniunii, în conformitate cu acordurile internaționale aplicabile sau cu alte norme aplicabile.

Articolul 8

Execuție și forme de finanțare din partea Uniunii

1. Programul este executat în conformitate cu Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2509, prin gestiune directă sau prin gestiune indirectă cu entitățile menționate la articolul 62 alineatul (1) litera (c) din regulamentul menționat.
2. Finanțarea din partea Uniunii poate fi acordată sub orice formă, în conformitate cu Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2509.

3. În conformitate cu articolul 196 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2509, contribuțiile financiare pot acoperi, în situațiile în care este relevant și necesar pentru desfășurarea unei acțiuni, acțiunile inițiate și costurile suportate înainte de data transmiterii propunerii pentru acțiunile respective, cu condiția ca acestea să nu fi început cu mai mult de trei luni înainte de încheierea cererii de propuneri și să nu fi fost finalizate înainte de semnarea acordului de grant.
4. În cazul în care finanțarea din partea Uniunii se acordă sub formă de granturi, finanțarea se furnizează ca finanțare nelegată de costuri sau prin utilizarea opțiunilor simplificate privind costurile, în conformitate cu Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2509. Finanțarea poate fi furnizată sub forma rambursării costurilor eligibile efective numai în cazul în care obiectivele unei acțiuni nu pot fi atinse în alt mod.
5. În conformitate cu articolul 153 alineatul (3) din Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2509, comitetul de evaluare poate fi compus parțial sau integral din experți externi independenți.

Articolul 9

Eligibilitate

1. Se stabilesc criterii de eligibilitate pentru a sprijini îndeplinirea obiectivelor prevăzute la articolul 3, în conformitate cu Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2509, iar acestea se aplică tuturor procedurilor de atribuire din cadrul programului.
2. În procedurile de atribuire desfășurate prin gestiune directă și indirectă, una sau mai multe dintre următoarele entități juridice pot fi eligibile pentru a primi finanțare din partea Uniunii:
 - (a) entitățile stabilite într-un stat membru;
 - (b) entitățile stabilite într-o țară terță asociată;
 - (c) organizațiile internaționale.
3. Pentru acțiunile sprijinite în cadrul programului, astfel cum sunt enumerate la articolul 10, cu excepția acțiunilor menționate la articolul 10 alineatul (1) litera (d), destinatarii finanțării din partea Uniunii sunt IMM-urile, inclusiv start-upurile și întreprinderile în fază de extindere inovatoare, iar acestea trebuie să respecte cerințele de eligibilitate prevăzute la prezentul articol.
4. Cu excepția acțiunilor menționate la articolul 10 alineatul (1) litera (c), destinatarii trebuie să fie stabiliți în UE sau într-o țară terță asociată, iar structurile lor de conducere executivă trebuie să se afle în UE sau într-o țară terță asociată.
5. Destinatarii nu trebuie să se afle sub controlul unei țări terțe neasociate sau al unei entități dintr-o țară terță neasociată.
6. Infrastructura, instalațiile, activele și resursele destinatarilor finanțării din partea Uniunii care sunt utilizate în scopul acțiunii finanțate trebuie să fie situate pe teritoriul unui stat membru sau al unei țări terțe asociate pe întreaga durată a desfășurării acțiunii.
7. În cazul în care destinatarii finanțării din partea Uniunii implicați într-o acțiune nu au la dispoziție alternative sau infrastructură, instalații, active și resurse relevante care să fie ușor accesibile în Uniune sau într-o țară terță asociată, aceștia își pot utiliza infrastructura, instalațiile, activele sau resursele care sunt situate sau deținute în afara teritoriului statelor membre sau al țărilor terțe asociate, cu condiția ca această

utilizare să nu contravină intereselor de securitate și apărare ale UE și ale statelor sale membre, inclusiv respectării principiului relațiilor de bună vecinătate, și să fie în concordanță cu obiectivele stabilite la articolul 3. Costurile legate de activitățile care utilizează infrastructura, instalațiile, activele sau resursele respective nu sunt eligibile pentru sprijin din partea programului.

8. Se poate considera că entitățile juridice îndeplinesc condițiile de eligibilitate menționate la prezentul alineat în cazul în care au îndeplinit condițiile echivalente stabilite prin Regulamentul (UE) 2018/1092²⁰, (UE) 2021/697²¹, (UE) 2023/1525²² sau (UE) 2023/2418²³ al Parlamentului European și al Consiliului sau prin Regulamentul (UE) 2025/1106²⁴ și cu condiția ca nicio modificare ulterioară să nu pună sub semnul întrebării îndeplinirea condițiilor respective.
9. În procedurile de atribuire, următoarele acțiuni nu sunt eligibile pentru finanțare:
 - (a) acțiunile sau părțile de acțiuni care sunt deja finanțate integral din alte surse publice sau private, cu excepția contribuțiilor din partea Uniunii acordate în contextul acțiunilor sinergice menționate la articolul 6;
 - (b) acțiunile care vizează dezvoltarea de produse și tehnologii a căror utilizare, dezvoltare sau producție este interzisă de dreptul internațional aplicabil.

Articolul 10

Acțiunile AGILE

1. Acțiunile eligibile pentru finanțare în cadrul programului trebuie să pună în aplicare obiectivele stabilite la articolul 3 din prezentul regulament și se pot prezenta în una dintre următoarele forme sau o combinație a acestora:
 - (a) sprijin pentru dezvoltarea rapidă de produse și tehnologii emergente și disruptive în materie de apărare, inclusiv în cazurile în care acestea se bazează pe integrarea și adaptarea în scopuri legate de apărare a tehnologiilor civile cu potențial de dublă utilizare;

²⁰ Regulamentul (UE) 2018/1092 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iulie 2018 de instituire a Programului european de dezvoltare industrială în domeniul apărării pentru sprijinirea competitivității și a capacității de inovare a industriei de apărare a Uniunii (JO L 200, 7.8.2018, p. 30, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1092/oj>).

²¹ Regulamentul (UE) 2021/697 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2021 de instituire a Fondului european de apărare și de abrogare a Regulamentului (UE) 2018/1092 (JO L 170, 12.5.2021, p. 149, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/697/oj>).

²² Regulamentul (UE) 2023/1525 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iulie 2023 privind sprijinirea producției de muniții (ASAP) (JO L 185, 24.7.2023, p. 7, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1525/oj>).

²³ Regulamentul (UE) 2023/2418 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 octombrie 2023 de instituire a unui instrument pentru consolidarea industriei europene de apărare prin achiziții publice în comun (EDIRPA) (JO L, 2023/2418, 26.10.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2418/oj>).

²⁴ Regulamentul (UE) 2025/1106 al Consiliului din 27 mai 2025 de instituire a Instrumentului „Acțiunea pentru securitatea Europei” (SAFE) prin consolidarea industriei europene de apărare (JO L, 2025/1106, 28.5.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2025/1106/oj>).

- (b) sprijin pentru pătrunderea pe piață a produselor și tehnologiilor emergente și disruptive în materie de apărare, inclusiv prin testări și demonstrații specifice și iterative pe teren și inclusiv prin sprijin pentru agregarea cererii;
 - (c) sprijin pentru stabilirea unei entități sau a structurii sale de conducere executivă în UE sau într-o țară terță asociată în vederea desfășurării concrete a acțiunilor prevăzute la literele (a) și (b);
 - (d) acțiuni de sprijin necesare pentru desfășurarea concretă a acțiunilor prevăzute la literele (a) și (b), inclusiv prin calificare, certificare, acces la infrastructură, acces la capacități și procese de producție inovatoare, dezvoltare de competențe, achiziții de studii și activități de construire și consolidare de ecosisteme, dar fără a se limita la acestea.
2. Programul poate oferi sprijin pentru acțiuni care vizează modernizarea rapidă a produselor și tehnologiilor existente, cu condiția ca utilizarea informațiilor preexistente, a drepturilor de proprietate intelectuală sau a altor drepturi necesare pentru desfășurarea acțiunii să nu fie restricționată de către o țară terță neasociată sau de către o entitate dintr-o țară terță neasociată, fie direct, fie indirect prin intermediul a una sau mai multe entități juridice intermediare, lucru care ar împiedica desfășurarea concretă a acțiunii.
3. Destinatarii programului beneficiază, acolo unde este posibil și adecvat, de acces rapid la instalațiile de testare și experimentare ale UE și la acceleratorul de afaceri al EUDIS.

Articolul 11

Criterii de atribuire

1. În cazurile în care este relevant și adecvat, în funcție de natura procedurii de atribuire și în conformitate cu Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2509, criteriile de atribuire se stabilesc în programele de lucru menționate la articolul 16 și țin seama de următoarele principii:
- (a) caracterul potențial disruptiv;
 - (b) calitatea propunerii și capacitatea de a realiza acțiunea;
 - (c) impactul în domeniul apărării, ținând seama de nevoile statelor membre și ale țărilor terțe asociate, inclusiv în ceea ce privește eficiența din punctul de vedere al costurilor, viteza de livrare și gradul de pregătire pentru utilizarea operațională.
2. Programul de lucru menționat la articolul 16 stabilește detalii suplimentare privind aplicarea criteriilor de atribuire prevăzute la alineatul (1), ținând seama de obiectivele cererii de propuneri, precum și de procedura de selecție și evaluare.

Articolul 12

Procedura de selecție și atribuire

1. Pentru a se asigura că acțiunile enumerate la articolul 10 pot fi realizate în mod concret și fără întârzieri nejustificate, programul de lucru poate identifica proceduri de atribuire, în cadrul gestiunii directe sau indirecte, care să beneficieze de o procedură de atribuire accelerată și simplificată.

2. Prin derogare de la articolele 199, 201 și 203 din Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2509 privind granturile și de la articolul 170 alineatul (1) literele (b) și (c) și alineatul (2) privind achizițiile publice pentru procedurile de atribuire identificate în programul de lucru, se pot aplica următoarele condiții:
- (a) limitarea cerințelor pentru decizia de atribuire și semnarea angajamentelor juridice la o evaluare preliminară a criteriilor de atribuire și de excludere; decizia de atribuire poate fi luată exclusiv pe baza unei declarații pe propria răspundere a solicitanților și a ofertanților privind criteriile de selecție și de eligibilitate, în special în ceea ce privește controlul, fără a se solicita documente justificative în acest sens în cursul evaluării preliminare. Comisia finalizează evaluarea finală fără întârzieri nejustificate;
 - (b) notificarea rezultatelor evaluării preliminare către solicitanți și ofertanți trebuie efectuată în intervalul de timp specificat în programul de lucru; decizia de atribuire se ia în termenul specificat în programul de lucru.
3. În cazul în care evaluarea finală menționată la alineatul (2) litera (a) concluzionează că destinatarul nu îndeplinește toate criteriile de eligibilitate și de selecție, angajamentul juridic încetează.
4. Programul de lucru poate institui proceduri specifice de atribuire ascendente în două etape, în conformitate cu următoarele norme:
- (a) în prima etapă se poate lansa o cerere de exprimare a interesului fără a specifica tipul de activități sau instrumentul de execuție bugetară care urmează să fie utilizat, astfel încât solicitanții și ofertanții să poată prezenta propuneri de proiecte sau oferte de bunuri, lucrări sau servicii care ar putea contribui la obiectivele prezentului regulament, astfel cum se prevede în programul de lucru menționat la articolul 16.
- Evaluarea propunerilor și a ofertelor și realizarea clasamentului acestora se realizează pe baza unor criterii comune de atribuire stabilite în programul de lucru, cum ar fi contribuția lor comparativă la îndeplinirea obiectivelor. Comitetul de evaluare stabilește cel mai potrivit instrument de execuție bugetară prin gestiune directă și indirectă și propune cuantumul maxim și forma contribuției Uniunii;
- (b) în a doua etapă, în cadrul bugetului disponibil, proiectele sau ofertele evaluate cu succes sunt invitate să își adapteze și să își completeze propunerea sau oferta în conformitate cu concluziile comitetului de evaluare.

În celelalte aspecte, procedura de atribuire se desfășoară în conformitate cu normele prevăzute în Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2509 aplicabile instrumentului de execuție bugetară respectiv.

Articolul 13

Intervenția cu scop de stimulent

1. Prin derogare de la articolul 9 din prezentul regulament, programul de lucru poate preciza că o procedură de atribuire ia forma unei intervenții cu scop de stimulent pentru a permite o derogare temporară și condiționată de la respectarea cerințelor de eligibilitate referitoare la locul de stabilire sau la conducerea executivă.

2. Respectarea criteriilor de eligibilitate vizate de derogarea temporară în conformitate cu alineatul (1) de la prezentul articol se realizează și se evaluează într-un interval de timp specificat în angajamentul juridic. Sprijinul din partea Uniunii se acordă după îndeplinirea tuturor cerințelor.
3. În cazul în care criteriile de eligibilitate vizate de derogarea temporară în conformitate cu alineatul (1) din prezentul articol nu sunt respectate în termenul specific specificat în angajamentul juridic, acțiunea trebuie considerată neeligibilă și orice finanțare din partea Uniunii trebuie recuperată integral.
4. În sensul prezentului articol, nu se plătește nicio prefinanțare.

Articolul 14

Ratele de finanțare

Fără a aduce atingere articolului 193 din Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2509, programul poate finanța până la 100 % din costurile eligibile.

Articolul 15

Proprietatea asupra rezultatelor

1. Rezultatele acțiunilor sprijinite prin program trebuie să nu facă obiectul niciunui control și al niciunei restricții din partea țărilor terțe neasociate sau a entităților din țări terțe neasociate, direct sau indirect prin intermediul a una sau mai multe entități juridice intermediare, inclusiv în ceea ce privește transferul de tehnologie.
2. Prezentul regulament nu aduce atingere libertății de decizie a statelor membre în ceea ce privește politicile lor în materie de exporturi de tehnologie și echipamente militare.
3. Transferurile de tehnologie se efectuează în deplină conformitate cu dispozițiile Directivei 2009/43/CE de simplificare a clauzelor și condițiilor de transfer al produselor din domeniul apărării în interiorul Comunității și, după caz, ale Regulamentului (UE) 2021/821 de instituire a unui regim al Uniunii pentru controlul exporturilor, serviciilor de intermediere, asistenței tehnice, tranzitului și transferului de produse cu dublă utilizare.
4. Fără a aduce atingere alineatului (2) de la prezentul articol, orice transfer de proprietate sau acordare de licențe exclusive unei țări terțe neasociate sau unei entități dintr-o țară terță neasociată pentru rezultatele generate prin intermediul programului, care are loc în termen de 3 ani de la plata finală a acțiunii, face obiectul unei notificări prealabile și al aprobării de către Comisie sau de către autoritățile relevante ale statului membru sau ale țării terțe asociate, în condiții care asigură protecția intereselor de securitate și apărare ale Uniunii. Dacă transferul drepturilor de proprietate în cauză contravine intereselor în materie de securitate și apărare ale UE și ale statelor sale membre sau obiectivelor stabilite la articolul 3, sprijinul acordat prin program se rambursează.
5. În cazul în care sprijinul din partea Uniunii se acordă sub forma unei proceduri de achiziții publice în vederea efectuării unui studiu, rezultatele sunt proprietatea Uniunii și toate statele membre sau țările terțe asociate au dreptul să beneficieze gratuit de o licență neexclusivă pentru utilizarea rezultatelor studiului, pe baza unei cereri scrise.

6. În cazul în care sprijinul din partea Uniunii este furnizat sub formă de grant, instituțiile, organele, oficiile sau agențiile UE, precum și autoritățile care acordă sprijinul beneficiază, la cerere, de drepturi de acces la rezultate scutite de redevențe, fără ca aceasta să afecteze proprietatea asupra rezultatelor, inclusiv drepturile de proprietate intelectuală asupra informațiilor de context, cu unicul scop de a dezvolta, a pune în aplicare și a monitoriza politicile sau programele existente ale Uniunii în domeniile lor de competență și dreptul de a acorda sprijin.

Articolul 16

Programul de lucru

1. Programul trebuie pus în aplicare printr-un program de lucru, astfel cum se menționează la articolul 110 alineatul (2) din Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2509.
2. Programul de activitate trebuie să stabilească în detaliu categoriile de acțiuni care urmează să beneficieze de sprijin prin intermediul programului. Categoriile în cauză trebuie să respecte obiectivele menționate la articolul 3.
3. Cu excepția procedurii de atribuire definite la articolul 12 alineatul (5), programul de lucru trebuie să conțină cerințe funcționale, după caz, și să precizeze forma sub care se acordă finanțare din partea Uniunii în temeiul articolului 8, fără să împiedice concurența între cererile de propuneri.
4. Comisia adoptă programul de lucru prin intermediul unui act de punere în aplicare. Actul de punere în aplicare respectiv se adoptă în conformitate cu procedura de consultare menționată la articolul 17 alineatul (3).

Articolul 17

Procedura comitetului

1. Comisia este asistată de un comitet. Respectivul comitet reprezintă un comitet în înțelesul Regulamentului (UE) nr. 182/2011.
2. Agenția Europeană de Apărare (AEA) este invitată să prezinte opinii și să ofere expertiză comitetului, în calitate de observator. Serviciul European de Acțiune Externă este, de asemenea, invitat să asiste la lucrările comitetului.
3. Atunci când se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolul 4 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011.

Articolul 18

Relația cu Directiva 2009/81/CE

Contractul de achiziții publice al unui stat membru referitor la orice produs din domeniul apărării care rezultă dintr-o acțiune sprijinită prin program este considerat contract atribuit în cadrul unui program de cooperare bazat pe cercetare și dezvoltare, astfel cum se menționează la articolul 13 litera (c) din Directiva 2009/81/CE [în urma adoptării Directivei omnibus 2025/0177 (COD)].

Articolul 19

Aplicarea normelor privind informațiile clasificate

1. În cadrul domeniului de aplicare al prezentului regulament:
 - (a) statele membre și țările terțe asociate pe teritoriul cărora sunt stabiliți destinatarii evaluează caracterul sensibil al informațiilor de context și al informațiilor generate gestionate pe durata desfășurării acțiunilor finanțate;
 - (b) în cazul în care informațiile respective poartă un nivel național de clasificare, statele membre și țările terțe asociate menționate la litera (a) stabilesc cadrul de securitate adecvat, în conformitate cu actele cu putere de lege și normele administrative naționale;
 - (c) fiecare stat membru se asigură că oferă un grad de protecție a informațiilor UE clasificate echivalent celui asigurat de normele de securitate ale Consiliului stabilite în Decizia 2013/488/UE;
 - (d) Comisia protejează informațiile clasificate primite în legătură cu programul în conformitate cu normele în materie de securitate prevăzute în Decizia (UE, Euratom) 2015/444.
2. Comisia asigură disponibilitatea unui sistem acreditat de schimb de informații securizat pentru a facilita schimbul de informații clasificate și sensibile între Comisie și statele membre și țările terțe. Nu se preconizează că instrumentul va crește asociate și, după caz, cu candidații și destinatarii. Sistemul respectiv ține seama de reglementările interne în materie de securitate ale statelor membre.

Articolul 20

Audituri

Auditurile privind utilizarea contribuției Uniunii efectuate de persoane sau entități, inclusiv de alte persoane sau entități decât cele mandatate de instituțiile, organele, oficiile sau agențiile UE, constituie baza asigurării generale prevăzute la articolul 127 din Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2509. Curtea de Conturi Europeană verifică totalitatea conturilor de venituri și cheltuieli ale Uniunii în conformitate cu articolul 287 din TFUE.

Articolul 21

Informare, comunicare și publicitate

1. Destinatarii finanțării din partea Uniunii trebuie să recunoască originea fondurilor și să asigure vizibilitatea finanțării respective, inclusiv cu ocazia promovării acțiunilor și a rezultatelor acestora, prin oferirea de informații specifice coerente, concrete și proporționate unor categorii de public diverse, inclusiv mass-mediei și publicului larg.
2. Comisia realizează acțiuni de informare și comunicare legate de prezentul regulament, de acțiunile întreprinse în temeiul prezentului regulament și de rezultatele obținute.
3. Resursele financiare alocate programului pot contribui la organizarea unor activități de diseminare, a unor evenimente de identificare de parteneri și a unor activități de creștere a nivelului de informare, inclusiv în vederea deschiderii lanțurilor de aprovizionare pentru a stimula participarea transfrontalieră a IMM-urilor.

Articolul 22

Intrare în vigoare și aplicare

Prezentul regulament intră în vigoare în ziua următoare datei publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Bruxelles,

Pentru Parlamentul European
Președinta

Pentru Consiliu
Președintele

FISĂ FINANCIARĂ LEGISLATIVĂ ȘI DIGITALĂ

1.	CADRUL PROPUNERII/INIȚIATIVEI	3
1.1.	Titlul propunerii/inițiativei.....	3
1.2.	Domeniul (domeniile) de politică vizat(e)	3
1.3.	Obiectiv(e).....	3
1.3.1.	Obiectiv(e) general(e)	3
1.3.2.	Obiectiv(e) specific(e).....	3
1.3.3.	Rezultatul (rezultatele) și impactul preconizate	3
1.3.4.	Indicatori de performanță	3
1.4.	Obiectul propunerii/inițiativei	4
1.5.	Motivele propunerii/inițiativei	4
1.5.1.	Cerința (cerințele) care trebuie îndeplinită (îndeplinite) pe termen scurt sau lung, inclusiv un calendar detaliat pentru punerea în aplicare a inițiativei	4
1.5.2.	Valoarea adăugată a intervenției UE (aceasta poate rezulta din diferiți factori, de exemplu mai buna coordonare, securitatea juridică, o mai mare eficacitate sau complementaritate). În sensul prezentei secțiuni, „valoarea adăugată a intervenției UE” este valoarea ce rezultă din acțiunea UE care depășește valoarea ce ar fi fost obținută dacă ar fi acționat doar statele membre.....	4
1.5.3.	Învățămintele desprinse din experiențele anterioare similare	4
1.5.4.	Compatibilitatea cu cadrul financiar multianual și posibilele sinergii cu alte instrumente corespunzătoare	5
1.5.5.	Evaluarea diferitelor opțiuni de finanțare disponibile, inclusiv a posibilităților de realocare a creditelor	5
1.6.	Durata propunerii/inițiativei și a impactului său financiar.....	6
1.7.	Metoda (metodele) de execuție a bugetului planificată (planificate).....	6
2.	MĂSURI DE GESTIUNE	8
2.1.	Dispoziții în materie de monitorizare și de raportare.....	8
2.2.	Sistemul (sistemele) de gestiune și de control	8
2.2.1.	Justificarea metodei (metodelor) de execuție bugetară, a mecanismului (mecanismelor) de punere în aplicare a finanțării, a modalităților de plată și a strategiei de control propuse	8
2.2.2.	Informații privind riscurile identificate și sistemul (sistemele) de control intern instituit(e) pentru atenuarea lor	8
2.2.3.	Estimarea și justificarea raportului cost-eficacitate al controalelor (raportul dintre costurile controalelor și valoarea fondurilor aferente gestionate) și evaluarea nivelurilor preconizate ale riscurilor de eroare (la plată și la închidere).....	8
2.3.	Măsuri de prevenire a fraudelor și a neregulilor	9
3.	IMPACTUL FINANCIAR ESTIMAT AL PROPUNERII/INIȚIATIVEI	10

3.1.	Rubrica (rubricile) din cadrul financiar multianual și linia (liniile) bugetară (bugetare) de cheltuieli afectată (afectate)	10
3.2.	Impactul financiar estimat al propunerii asupra creditelor	12
3.2.1.	Sinteza impactului estimat asupra creditelor operaționale.....	12
3.2.1.1.	Credite din bugetul votat.....	12
3.2.1.2.	Credite din venituri alocate externe	17
3.2.2.	Realizările preconizate finanțate din credite operaționale	22
3.2.3.	Sinteza impactului estimat asupra creditelor administrative.....	24
3.2.3.1.	Credite din bugetul votat	24
3.2.3.2.	Credite din venituri alocate externe	24
3.2.3.3.	Total credite	24
3.2.4.	Necesarul de resurse umane estimat	25
3.2.4.1.	Finanțare din bugetul votat.....	25
3.2.4.2.	Finanțare din venituri alocate externe	26
3.2.4.3.	Necesarul total de resurse umane	26
3.2.5.	Prezentare generală a impactului estimat asupra investițiilor legate de tehnologia digitală.....	28
3.2.6.	Compatibilitatea cu cadrul financiar multianual actual	28
3.2.7.	Contribuțiile terților	28
3.3.	Impactul estimat asupra veniturilor.....	29
4.	DIMENSIUNILE DIGITALE	29
4.1.	Cerințe cu relevanță digitală	30
4.2.	Date	30
4.3.	Soluții digitale	31
4.4.	Evaluarea interoperabilității	31
4.5.	Măsuri de sprijinire a implementării digitale	32

1. CADRUL PROPUNERII/INIȚIATIVEI

1.1. Titlul propunerii/inițiativei

Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a Programului pentru inovarea rapidă și agilă în domeniul apărării (AGILE)

1.2. Domeniul (domeniile) de politică vizat(e)

Industria apărării, cercetare și inovare, competitivitate.

1.3. Obiectiv(e)

1.3.1. Obiectiv(e) general(e)

Obiectivul general al programului este de a sprijini furnizarea rapidă de produse și tehnologii emergente și disruptive în materie de apărare care să răspundă provocărilor celor mai recente și în rapidă schimbare cu care se confruntă forțele armate ale statelor membre, în special celor cauzate de războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei. Se urmărește astfel sporirea capacității de inovare rapidă și a capacității de reacție a bazei industriale și tehnologice de apărare europeană (EDTIB), promovând competitivitatea acesteia și contribuind la consolidarea pregătirii pentru apărare a Uniunii, precum și la reducerea dependențelor strategice de țările terțe neasociate.

1.3.2. Obiectiv(e) specific(e)

Programul are două obiective specifice:

Să accelereze puternic ciclurile de inovare ale produselor și tehnologiilor emergente și disruptive în materie de apărare dezvoltate pe tot cuprinsul Uniunii de IMM-uri, inclusiv de start-upuri și întreprinderi în fază de extindere inovatoare, ținând seama de nevoile stringente ale statelor membre și valorificând potențialul de inovare al industriei UE în ansamblu.

Să sprijine adoptarea, de către forțele armate ale statelor membre și de către contractanții principali din industria europeană de apărare, a produselor și tehnologiilor emergente și disruptive în materie de apărare dezvoltate de IMM-uri, inclusiv de start-upuri și întreprinderi în fază de extindere inovatoare, precum și extinderea acestora în toată Europa, consolidând astfel avantajul tehnologic al forțelor armate ale statelor membre și sporind reziliența și securitatea aprovizionării cu produse și tehnologii în domeniul apărării pe tot teritoriul Uniunii.

1.3.3. Rezultatul (rezultatele) și impactul preconizate

A se preciza efectele pe care ar trebui să le aibă propunerea/inițiativa asupra beneficiarilor vizați/grupurilor vizate.

Se preconizează că programul AGILE va demonstra noi modalități de sprijinire mai eficientă a inovării în domeniul apărării, care să contribuie la conceperea viitoarelor programe ale UE de inovare în domeniul apărării în contextul propunerilor Comisiei privind cadrul financiar multianual care va începe din 2028.

Programul va testa mecanisme de finanțare raționalizate pentru start-upurile, întreprinderile în curs de extindere și IMM-urile inovatoare din sectorul apărării, demonstrând rute mai rapide către piață pentru inovarea în domeniul apărării. Va

stimula pregătirea pentru apărare prin furnizarea de soluții de apărare inovatoare, aliniate la nevoile forțelor armate din statele membre ale UE și din țările asociate.

Va contribui la o mai bună protecție a persoanelor din UE prin îmbunătățirea avantajului tehnologic al forțelor armate și prin consolidarea efectului disuasiv.

Va demonstra fezabilitatea unei sarcini administrative mai mici și a unor proceduri accelerate pentru întreprinderile care beneficiază de sprijin (în special IMM-uri, inclusiv start-upuri și întreprinderi în fază de extindere inovatoare), care sunt în prezent afectate în mod disproporționat de termenele lungi ale programelor existente de cercetare și dezvoltare în domeniul apărării, oferind învățăminte valoroase pentru programele viitoare.

1.3.4. *Indicatori de performanță*

A se preciza indicatorii care permit monitorizarea progreselor și a realizărilor obținute.

Progresele în direcția realizării OS1 vor fi monitorizate pe baza numărului de cereri primite și de propuneri câștigătoare aferente fiecărei cereri de propuneri, urmărindu-se inclusiv participarea noilor inovatori din domeniul apărării, precum și pe baza timpului mediu scurs până la atribuirea/semnarea acordului de grant, măsurat de la închiderea cererii de propuneri până la semnarea acordului prin care se atribuie fondurile Uniunii și plata fondurilor relevante. Se urmărește ca timpul până la atribuire să nu depășească 4 luni, pornindu-se de la o durată de referință de 8 luni (pe baza experienței cu FEA).

Progresele înregistrate în direcția OS2 vor fi monitorizate pe baza numărului de propuneri câștigătoare ale fiecărei cereri de propuneri, în special pentru acțiunile legate de adoptarea transfrontalieră a produselor și tehnologiilor emergente și disruptive în materie de apărare, urmărindu-se progresele înregistrate de participanții la program și măsura în care proiectele finanțate conduc la adoptarea produselor și a tehnologiilor respective de către forțele armate sau contractanții principali ai statelor membre. Valorile de referință și valorile țintă vor fi stabilite la lansarea programului și vor fi reexamine la sfârșitul perioadei de programare (cu durata de 1 an).

1.4. **Obiectul propunerii/inițiativei**

☒ o acțiune nouă

☐ o acțiune nouă întreprinsă ca urmare a unui proiect-pilot/a unei acțiuni pregătitoare²⁵

☐ prelungirea unei acțiuni existente

☐ o fuziune sau o redirecționare a uneia sau mai multor acțiuni către o altă/o nouă acțiune

²⁵

Astfel cum se menționează la articolul 58 alineatul (2) litera (a) sau (b) din Regulamentul financiar.

1.5. Motivele propunerii/inițiativei

1.5.1. Cerința (cerințele) care trebuie îndeplinită (îndeplinite) pe termen scurt sau lung, inclusiv un calendar detaliat pentru punerea în aplicare a inițiativei

Având în vedere că programul se limitează la actualul CFM, toate cerințele sunt pe termen scurt și mediu. Prioritatea imediată este de a constitui structurile operaționale și de guvernare ale programului și de a publica cereri de propuneri cât mai curând posibil, pentru a maximiza timpul disponibil pentru punerea în aplicare a proiectelor și pentru absorbția bugetului, permițând proiectelor finanțate să producă rezultate tangibile înainte de sfârșitul perioadei de programare.

Calendar orientativ pentru implementare: adoptarea regulamentului până la sfârșitul anului 2026, publicarea primului program de lucru și a cererilor de propuneri la începutul anului 2027 și semnarea acordurilor de grant până în T2-T3 2027.

1.5.2. Valoarea adăugată a intervenției UE (aceasta poate rezulta din diferiți factori, de exemplu mai bună coordonare, securitatea juridică, o mai mare eficacitate sau complementaritate). În sensul prezentei secțiuni, „valoarea adăugată a intervenției UE” este valoarea ce rezultă din acțiunea UE care depășește valoarea ce ar fi fost obținută dacă ar fi acționat doar statele membre.

Pentru a obține rapid un efect disuasiv credibil, precum și o poziție de lider tehnologic în domeniul apărării, este esențial să existe o acțiune coordonată la nivelul UE. Ciclurile rapide de inovare observate în războiul modern, scoase în evidență de războiul din Ucraina, reclamă necesitatea ca UE să aibă capacitatea de a dezvolta și implementa rapid soluții inovatoare în domeniul apărării. Acțiunea individuală a statelor membre nu este suficientă pentru a contracara provocările identificate cu amploarea și rapiditatea necesare, în conformitate cu interesele strategice ale UE. Nu toate statele membre dispun de mecanisme care să sprijine inovarea rapidă în domeniul apărării, ceea ce înseamnă că întreprinderile inovatoare din unele țări nu au acces la oportunități de finanțare. Chiar și în cazul în care există instrumente naționale, acestea au, de regulă, o orientare internă și nu dispun de scara necesară pentru a sprijini implementarea transfrontalieră a soluțiilor care răspund nevoilor operaționale la nivelul UE. Acest lucru duce la eforturi fragmentate, la dublarea investițiilor și la ratarea oportunităților de colaborare în cadrul bazei industriale și tehnologice de apărare a UE (EDTIB).

O acțiune la nivelul UE precum AGILE oferă o valoare adăugată clară prin asigurarea faptului că toate întreprinderile din statele membre au acces egal la finanțare rapidă și raționalizată, indiferent de politica națională din țara lor de origine. Funcționând la nivelul UE cu proceduri simplificate și termene scurte de atribuire, AGILE poate răspunde mai eficient ritmului războiului modern decât abordările naționale fragmentate. Programul abordează provocările transfrontaliere prin sprijinirea soluțiilor care îndeplinesc cerințele operaționale ale statelor membre ale UE, valorificând potențialul inovator al ecosistemului industrial al UE în ansamblu și făcând posibilă apariția unor actori în domeniul noii apărări pe tot cuprinsul UE. Această abordare coordonată reduce suprapunerile, maximizează impactul investițiilor UE și reduce dependența colectivă de sistemele din afara UE în moduri pe care acțiunile individuale ale statelor membre nu le pot realiza.

1.5.3. Învățămintele desprinse din experiențele anterioare similare

Conceperea programului se bazează pe lecțiile învățate din programele de apărare existente, cum ar fi Fondul european de apărare (FEA) și raportul de evaluare

intermediară a acestuia. Pe baza acestor experiențe și în deplină complementaritate, AGILE urmărește să introducă o abordare mai flexibilă și mai reactivă în ceea ce privește sprijinul pentru inovare în domeniul apărării, adaptată la nevoile în evoluție rapidă ale sectorului apărării din UE. În plus, programul se bazează pe consultări ample cu părțile interesate din domeniul apărării (inclusiv prin intermediul dialogului strategic din 2025 cu industria europeană de apărare și al dialogului privind punerea în aplicare purtat în vederea elaborării pachetului omnibus privind pregătirea pentru apărare).

AGILE va adopta metodologii și procese simplificate, inclusiv în ceea ce privește guvernanta, selecția, evaluarea și procedura de atribuire, precum și evaluarea eligibilității, cu scopul de a asigura un proces decizional mai rapid și de a reduce sarcina administrativă (atât pentru solicitanți, cât și pentru Comisie). Această abordare raționalizată va facilita sprijinul rapid pentru soluții inovatoare în domeniul apărării.

AGILE se va axa pe acordarea de sprijin specific entităților individuale, în special IMM-urilor, inclusiv start-upurilor și întreprinderilor în fază de extindere inovatoare, care se află adesea în avangarda inovării. Această abordare nu numai că va simplifica procesul de depunere a cererilor și de finanțare, dar în plus va contribui și la oferirea unui sprijin mai direct și mai eficace acestor actori esențiali din ecosistemul de inovare în domeniul apărării.

1.5.4. Compatibilitatea cu cadrul financiar multianual și posibilele sinergii cu alte instrumente corespunzătoare

Programul propus este pe deplin compatibil cu actualul CFM 2021-2027, deoarece nu necesită niciun buget nou și nicio modificare a alocării bugetare globale pentru programele existente. În schimb, el presupune redistribuirea pachetelor existente pentru spațiu și apărare, astfel încât să sprijine inovarea rapidă în domeniul apărării.

Programul va funcționa în limitele cadrului financiar existent, prin valorificarea sinergiilor cu alte instrumente ale UE, cum ar fi Fondul european de apărare (FEA) și Consiliul European pentru Inovare (CEI). Folosindu-se de punctele forte ale acestor programe, abordând lacunele specifice și acționând în deplină complementaritate, AGILE va spori eficacitatea și eficiența globală a finanțării UE în acest domeniu.

Derularea programului AGILE în 2027 va oferi lecții și perspective care pot servi drept bază pentru abordarea următorului CFM în ceea ce privește inovarea în domeniul apărării.

1.5.5. Evaluarea diferitelor opțiuni de finanțare disponibile, inclusiv a posibilităților de realocare a creditelor

Având în vedere stadiul actual al CFM 2021-2027, disponibilitatea unor noi surse de finanțare este limitată. În consecință, finanțarea programului se bazează pe realocări interne în cadrul CFM existent.

Finanțarea totală alocată programului este de 115 milioane EUR, care vor fi asigurate integral prin redistribuirea resurselor din programele existente în cadrul Direcției Generale Industria Apărării și Spațiu (DG DEFIS). Defalcarea surselor de finanțare este următoarea:

35 de milioane EUR din Programul privind industria europeană de apărare (EDIP)

35 de milioane EUR din Fondul european de apărare (FEA)

22,5 milioane EUR din Programul spațial al UE

22,5 milioane EUR din Programul privind conectivitatea securizată

Această abordare permite utilizarea optimă a resurselor disponibile în sprijinul apărării, asigurând faptul că programul poate fi pus în aplicare fără a necesita finanțare suplimentară de la bugetul UE.

1.6. Durata propunerii/inițiativei și a impactului său financiar

☒ **durată limitată**

- ☐ de la XX.XX.XX până la XX.XX.XX
- ☒ impact financiar din 2027 pentru creditele de angajament și din 2027 până în 2029 pentru creditele de plată.

☐ **durată nelimitată**

- punere în aplicare cu o perioadă de creștere în intensitate din AAAA până în AAAA,
- urmată de o perioadă de funcționare la capacitate maximă.

1.7. Metoda (metodele) de execuție a bugetului planificată (planificate)

☒ **Gestiune directă** asigurată de Comisie

- ☒ prin intermediul serviciilor sale, inclusiv al personalului din delegațiile Uniunii
- ☐ prin intermediul agențiilor executive

☐ **Gestiune partajată** cu statele membre

☒ **Gestiune indirectă**, cu delegarea sarcinilor de execuție bugetară:

- ☐ țărilor terțe sau organismelor pe care le-au desemnat acestea
- ☒ organizațiilor internaționale și agențiilor acestora (a se preciza)
- ☒ Băncii Europene de Investiții și Fondului European de Investiții
- ☒ organismelor menționate la articolele 70 și 71 din Regulamentul financiar
- ☐ organismelor de drept public
- ☐ organismelor de drept privat cu misiune de serviciu public, cu condiția să li se furnizeze garanții financiare adecvate
- ☒ organismelor de drept privat dintr-un stat membru care sunt responsabile cu punerea în aplicare a unui parteneriat public-privat și cărora li se furnizează garanții financiare adecvate
- ☒ organismelor sau persoanelor cărora li se încredințează executarea unor acțiuni specifice în cadrul politicii externe și de securitate comună, în temeiul titlului V din Tratatul privind Uniunea Europeană, și care sunt identificate în actul de bază relevant
- ☐ organismelor stabilite într-un stat membru, reglementate de dreptul privat al unui stat membru sau de dreptul Uniunii și eligibile pentru a li se încredința, în conformitate cu normele sectoriale, execuția unor fonduri sau a unor garanții bugetare ale Uniunii, în măsura în care aceste organisme sunt controlate de organisme de drept public sau de organisme de drept privat cu misiune de serviciu public și beneficiază de garanții financiare adecvate care sunt furnizate sub formă de răspundere solidară din partea organismelor de control sau de garanții financiare echivalente și care pot fi limitate, pentru fiecare acțiune, la cuantumul maxim al sprijinului din partea Uniunii.

Observații

Regulamentul AGILE asigură posibilitatea de selectare a mai multor metode de execuție bugetară: gestiune directă, gestiune indirectă sau o combinație a celor două. Metoda de execuție va fi aleasă de la caz la caz astfel încât să maximizeze impactul, eficiența și eficacitatea resurselor alocate programului. De exemplu, gestiunea indirectă poate fi utilizată pentru anumite activități, cum ar fi campaniile de testare și validare, în cazul cărora pot fi mobilizate expertiza și capacitățile existente, de exemplu cele din cadrul Agenției Europene de Apărare. Această abordare flexibilă va permite utilizarea optimă a resurselor și va asigura realizarea obiectivelor programului în timp util și în mod eficace.

2. MĂSURI DE GESTIUNE

2.1. Dispoziții în materie de monitorizare și de raportare

Având în vedere durata limitată a instrumentului, Comisia va întocmi un raport de punere în aplicare la sfârșitul perioadei de punere în aplicare pentru a prezenta principalele realizări și lecții învățate. Raportul va sta la baza deciziilor privind conceperea sprijinului pentru inovarea în domeniul apărării în următorul CFM, care va începe din 2028.

2.2. Sistemul (sistemele) de gestiune și de control

2.2.1. *Justificarea metodei (metodelor) de execuție bugetară, a mecanismului (mecanismelor) de punere în aplicare a finanțării, a modalităților de plată și a strategiei de control propuse*

Programul va utiliza toate formele de finanțare din partea UE disponibile în temeiul Regulamentului financiar, inclusiv granturi, premii și achiziții publice. Astfel, programul va putea să răspundă unei diversități de nevoi ale întreprinderilor, de la dezvoltarea de prototipuri la testare și validare, punând accentul pe tehnologii și produse cu nivel înalt de maturitate tehnologică.

Utilizând o gamă largă de instrumente de finanțare, programul poate oferi sprijin adaptat nevoilor specifice ale fiecărui proiect și poate contribui la crearea unei punți între cercetare și introducerea pe piață. Programul va urmări efectuarea plăților în funcție de atingerea obiectivelor de etapă, asigurându-se că finanțarea se bazează pe rezultate concrete. Programul va fi conceput astfel încât să echilibreze nevoia de rapiditate și flexibilitate cu necesitatea unui control real și a unei gestionări eficiente a riscurilor. De asemenea, programul va dispune de un mecanism de recuperare a finanțării în cazul în care se va constata că solicitanții nu îndeplinesc criteriile de eligibilitate și de selecție și se vor depune eforturi pentru ca intervalul de timp până la acordarea granturilor să fie unul scurt, asigurând totodată instituirea controalelor necesare.

2.2.2. *Informații privind riscurile identificate și sistemul (sistemele) de control intern instituit(e) pentru atenuarea lor*

Programul a identificat riscul de a constata, la final, că unii dintre solicitanți nu au îndeplinit pe deplin criteriile de eligibilitate. Pentru a atenua acest risc, programul va efectua o evaluare preliminară a criteriilor de selecție și de eligibilitate pe baza declarațiilor pe propria răspundere ale solicitanților. Pentru a asigura un nivel suplimentar de control, programul va efectua și o eșantionare aleatorie a solicitanților în vederea efectuării de către REA a unor evaluări complete privind proprietatea și controlul.

Această abordare este considerată echilibrată și justificată, având în vedere accentul pus de program pe sprijinirea IMM-urilor din sectorul apărării. Datele interne obținute din programele de apărare ale UE sugerează că marea majoritate a IMM-urilor din domeniul apărării din Uniunea Europeană sunt controlate de UE și, prin urmare, riscul de neconformitate este considerat relativ mic. În cazul în care se va considera, în cele din urmă, că solicitantul nu a îndeplinit criteriile de eligibilitate, programul prevede recuperarea oricăror fonduri plătite din partea Uniunii.

În plus, programul va include o intervenție cu scop de stimulent, în baza căreia criteriile de eligibilitate (în special stabilirea în UE) vor putea face obiectul unei derogări în anumite condiții, cu condiția ca beneficiarul să le îndeplinească într-un termen specificat. Pentru a reduce la minimum riscurile asociate acestei intervenții, nu se va plăti nicio prefinanțare beneficiarilor care primesc finanțare prin acest sistem. Sistemul de control intern va fi conceput astfel încât să asigure gestionarea eficace a acestor riscuri, precum și atingerea obiectivelor programului.

2.2.3. *Estimarea și justificarea raportului cost-eficacitate al controalelor (raportul dintre costurile controalelor și valoarea fondurilor aferente gestionate) și evaluarea nivelurilor preconizate ale riscurilor de eroare (la plată și la închidere)*

Costul controalelor instituite pentru program este estimat la aproximativ 2-3 % din bugetul total al programului, un quantum considerat a fi rezonabil și proporțional având în vedere obiectivele programului și profilul său de risc. Această estimare ține seama de costurile efectuării evaluărilor preliminare, ale eșantionării aleatorii pentru evaluările privind proprietatea și controlul și ale altor măsuri de control.

Nivelul preconizat al riscului de eroare este estimat a fi mic, având în vedere accentul pus de program pe plățile bazate pe obiective de etapă și mecanismul de recuperare a finanțării în cazul în care se va constata că solicitantii nu au îndeplinit criteriile de eligibilitate și de selecție. Programul urmărește să mențină o rată de eroare sub 2 %, în conformitate cu obiectivul general al Comisiei. Raportul cost-eficacitate al controalelor va fi reexaminat și evaluat periodic pentru a se asigura că acestea rămân proporționale și eficace în gestionarea riscurilor programului.

2.3. **Măsuri de prevenire a fraudelor și a neregulilor**

AGILE se va baza pe măsurile și cadrele existente pentru a preveni și a detecta fraudele și neregulile. De asemenea, programul va face obiectul cadrului general antifraudă al Comisiei, care include monitorizarea și raportarea periodică în ceea ce privește riscurile și incidentele de fraudă. Comisia va continua să colaboreze îndeaproape cu Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) și cu alte autorități relevante pentru a preveni și a investiga fraudele și neregulile.

În plus, diferite persoane sau entități, inclusiv persoane sau entități diferite de cele mandatate de instituțiile, organele, oficiile sau agențiile Uniunii, vor efectua audituri privind utilizarea contribuției Uniunii care vor constitui baza asigurării generale prevăzute la articolul 127 din Regulamentul financiar. Totodată, Curtea de Conturi Europeană va examina totalitatea conturilor de venituri și cheltuieli ale Uniunii în conformitate cu articolul 287 din TFUE.

IMPACTUL FINANCIAR ESTIMAT AL PROPUNERII/INIȚIATIVEI

3.1. Rubrica (rubricile) din cadrul financiar multianual și linia (liniile) bugetară (bugetare) de cheltuieli afectată (afectate)

- Linii bugetare existente

În ordinea rubricilor din cadrul financiar multianual și a liniilor bugetare.

Rubrica din cadrul financiar multianual	Linia bugetară	Tipul de cheltuieli	Contribuție			
	Numărul	Dif./Nedif. ²⁶	din partea țărilor AELS ²⁷	din partea țărilor candidate și potențial candidate ²⁸	din partea altor țări terțe	alte venituri alocate
	[XX.YY.YY.YY]	Dif./Nedif.	DA/NU	DA/NU	DA/NU	DA/NU

- Noile linii bugetare solicitate

În ordinea rubricilor din cadrul financiar multianual și a liniilor bugetare.

Rubrica din cadrul financiar multianual	Linia bugetară	Tipul de cheltuieli	Contribuție			
	Numărul	Dif./Nedif.	din partea țărilor AELS	din partea țărilor candidate și potențial candidate	din partea altor țări terțe	alte venituri alocate
5	13.0901 Programul pentru inovarea rapidă și agilă în domeniul apărării	Dif.	DA	NU	NU	NU
	[XX.YY.YY.YY]	Dif./Nedif.	DA/NU	DA/NU	DA/NU	DA/NU

²⁶ Dif. = credite diferențiate / Nedif. = credite nediferențiate.

²⁷ AELS: Asociația Europeană a Liberului Schimb.

²⁸ Țările candidate și, după caz, candidații potențiali din Balcanii de Vest.

3.2. Impactul financiar estimat al propunerii asupra creditelor

3.2.1. Sursa de finanțare a creditelor în cadrul Programului pentru inovarea rapidă și agilă în domeniul apărării (AGILE)

Contribuție de la rubrica 1	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Total
E.04020100.02 Galileo							-11,250	-11,250
E.04020200 Copernicus							-11,250	-11,250
E.04030100 Conectivitate securizată							+22,500	+22,500
Total rubrica 1							0,000	0,000
Contribuție de la rubrica 5	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Total
E.13030100 FEA							-35,000	-35,000
E.13010600 EDIP							-3,500	-3,500
E.13080100 EDIP							-31,500	-31,500
E.13050100 Conectivitate securizată							-45,000	-45,000
Total RUBRICA 5							-115,000	-115,000

3.2.2. Sinteza impactului estimat asupra creditelor operaționale

- ☐ Propunerea/inițiativa nu implică utilizarea de credite operaționale
- ☒ Propunerea/inițiativa implică utilizarea de credite operaționale, conform explicațiilor de mai jos

3.2.2.1. Credite din bugetul votat

milioane EUR (cu trei zecimale)

Rubrica din cadrul financiar multianual			5	Securitate și apărare – Clusterul 13 Apărare				
DG DEFIS				Anul	Anul	Anul	Anul	TOTAL CFM 2021-2027
				2024	2025	2026	2027	
Credite operaționale								
13.0901 Programul pentru inovarea rapidă și agilă în domeniul apărării	Angajamente	(1a)					115,000	115,000
	Plăți	(2a)					30,000	30,000
Linia bugetară	Angajamente	(1b)						0,000
	Plăți	(2b)						0,000
Credite cu caracter administrativ finanțate din bugetul unor programe specifice								
			(3)					
TOTAL credite pentru DG DEFIS		Angajamente	=1a+1b+3	0,000	0,000	0,000	115,000	115,000
		Plăți	=2a+2b+3	0,000	0,000	0,000	30,000	30,000
			Anul	Anul	Anul	Anul	TOTAL CFM 2021-2027	
			2024	2025	2026	2027		
TOTAL credite operaționale	Angajamente	(4)	0,000	0,000	0,000	115,000	115,000	
	Plăți	(5)	0,000	0,000	0,000	30,000	30,000	
TOTAL credite cu caracter administrativ finanțate din bugetul unor programe specifice		(6)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	

TOTAL credite în cadrul RUBRICII 5 din cadrul financiar multianual	Angajamente	=4+6	0,000	0,000	0,000	115,000	115,000
	Plăți	=5+6	0,000	0,000	0,000	30,000	30,000
			Anul 2024	Anul 2025	Anul 2026	Anul 2027	TOTAL CFM 2021-2027
• TOTAL credite operaționale (toate rubricile operaționale)	Angajamente	(4)	0,000	0,000	0,000	115,000	115,000
	Plăți	(5)	0,000	0,000	0,000	30,000	30,000
• TOTAL credite cu caracter administrativ finanțate din bugetul unor programe specifice (toate rubricile operaționale)		(6)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
TOTAL credite în cadrul RUBRICILOR 1-6 din cadrul financiar multianual (Suma de referință)	Angajamente	=4+6	0,000	0,000	0,000	115,000	115,000
	Plăți	=5+6	0,000	0,000	0,000	30,000	30,000

Rubrica din cadrul financiar multianual	7	„Cheltuieli administrative”					
DG DEFIS			Anul 2024	Anul 2025	Anul 2026	Anul 2027	TOTAL CFM 2021-2027
• Resurse umane			0,000	0,000	0,582	1,164	1,746
• Alte cheltuieli administrative			0,000	0,000	0,018	0,161	0,179
TOTAL pentru DG DEFIS	Credite		0,000	0,000	0,600	1,325	1,925

TOTAL credite în cadrul RUBRICII 7 din cadrul financiar multianual	(Total angajamente = Total plăți)	0,000	0,000	0,600	1,325	1,925
---	-----------------------------------	-------	-------	-------	-------	-------

milioane EUR (cu trei zecimale)

		Anul 2024	Anul 2025	Anul 2026	Anul 2027	TOTAL CFM 2021-2027
TOTAL credite în cadrul RUBRICILOR 1-7	Angajamente	0,000	0,000	0,600	116,325	116,925
din cadrul financiar multianual	Plăți	0,000	0,000	0,600	31,325	31,925

3.2.3. Sinteza impactului estimat asupra creditelor administrative

- ☐ Propunerea/inițiativa nu implică utilizarea de credite cu caracter administrativ
- ☒ Propunerea/inițiativa implică utilizarea de credite cu caracter administrativ, conform explicațiilor de mai jos

3.2.3.1. Credite din bugetul votat

CREDITE VOTATE	Anul	Anul	Anul	Anul	TOTAL 2021-2027
	2024	2025	2026	2027	
RUBRICA 7					
Resurse umane	0,000	0,000	0,582	1,164	1,746
Alte cheltuieli administrative	0,000	0,000	0,018	0,161	0,179
Subtotal de la RUBRICA 7	0,000	0,000	0,600	1,325	1,925
În afara RUBRICII 7					
Resurse umane	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Alte cheltuieli cu caracter administrativ	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Subtotal în afara RUBRICII 7	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
TOTAL	0,000	0,000	0,600	1,325	1,925

3.2.3.2. Total credite

TOTAL CREDITE VOTATE + VENITURI ALOCATE EXTERNE	Anul 2024	Anul 2025	Anul 2026	Anul 2027	TOTAL 2021-2027
RUBRICA 7					
Resurse umane	0,000	0,000	0,582	1,164	1,746
Alte cheltuieli administrative	0,000	0,000	0,018	0,161	0,179
Subtotal de la RUBRICA 7	0,000	0,000	0,600	1,325	1,925
În afara RUBRICII 7					
Resurse umane	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Alte cheltuieli cu caracter administrativ	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Subtotal în afara RUBRICII 7	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
TOTAL	0,000	0,000	0,600	1,325	1,925

Necesarul de credite pentru resursele umane și pentru alte cheltuieli cu caracter administrativ va fi acoperit de creditele direcției generale (DG) respective care sunt deja alocate pentru gestionarea acțiunii și/sau au fost redistribuite intern în cadrul DG-ului respectiv, completate, după caz, cu resurse suplimentare care ar putea fi alocate DG-ului care gestionează acțiunea în cadrul procedurii anuale de alocare și ținând seama de constrângerile bugetare.

3.2.4. Necesarul de resurse umane estimat

- ☐ Propunerea/inițiativa nu implică utilizarea de resurse umane
- ☒ Propunerea/inițiativa implică utilizarea de resurse umane, conform explicațiilor de mai jos

3.2.4.1. Finanțare din bugetul votat

Estimări în echivalent normă întreagă (ENI)

CREDITE VOTATE		Anul 2024	Anul 2025	Anul 2026	Anul 2027
• Posturi din schema de personal (funcționari și agenți temporari)					
20 01 02 01 (la sediu și în reprezentanțele Comisiei)		0	0	3	6
20 01 02 03 (delegațiile UE)		0	0	0	0
01 01 01 01 (cercetare indirectă)		0	0	0	0
01 01 01 11 (cercetare directă)		0	0	0	0
Alte linii bugetare (a se preciza)		0	0	0	0
• Personal extern (în ENI)					
20 02 01 (AC, END din „pachetul global”)		0	0	0	0
20 02 03 (AC, AL, END și JPD în delegațiile UE)		0	0	0	0
Linie de sprijin admin. [XX.01.YY.YY]	– la sediu	0	0	0	0
	– în delegațiile UE	0	0	0	0
01 01 01 02 (AC, END – cercetare indirectă)		0	0	0	0
01 01 01 12 (AC, END – cercetare directă)		0	0	0	0
Alte linii bugetare (a se preciza) – rubrica 7		0	0	0	0
Alte linii bugetare (a se preciza) – în afara rubricii 7		0	0	0	0
TOTAL		0	0	3	6

Personalul necesar pentru punerea în aplicare a propunerii (în ENI):

	Personal ce urmează să fie acoperit de personalul actual disponibil în cadrul serviciilor Comisiei	În mod excepțional, personal suplimentar*		
		Personal ce urmează să fie finanțat în cadrul rubricii 7 sau Cercetare	Personal ce urmează să fie finanțat de la linia BA	Personal ce urmează să fie finanțat din taxe
Posturi din schema de personal	6		N/A	
Personal extern (AC, END, INT)				

Descrierea sarcinilor care trebuie efectuate de:

Funcționari și personal temporar	ENI vizați vor lucra la elaborarea politicilor în calitate de manageri de program pentru stabilirea domeniilor prioritare (5 AD). Asistentul va acoperi întreaga parte administrativă, legată în principal de cererile de propuneri etc.
----------------------------------	--

Personal extern	
-----------------	--

3.2.5. Prezentare generală a impactului estimat asupra investițiilor legate de tehnologia digitală

TOTAL credite pentru componenta digitală și IT	Anul 2024	Anul 2025	Anul 2026	Anul 2027	TOTAL CFM 2021- 2027
RUBRICA 7					
Cheltuieli IT (corporate)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Subtotal de la RUBRICA 7	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
În afara RUBRICII 7					
Cheltuieli de politică IT pentru programele operaționale	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Subtotal în afara RUBRICII 7	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
TOTAL	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

3.2.6. Compatibilitatea cu cadrul financiar multianual actual

Propunerea/inițiativa:

- ☒ poate fi finanțată integral prin realocarea creditelor în cadrul rubricii relevante din cadrul financiar multianual (CFM)

A se vedea tabelul 3.2.1

- ☐ necesită utilizarea marjei nealocate din cadrul rubricii corespunzătoare din CFM și/sau utilizarea instrumentelor speciale, astfel cum sunt definite în Regulamentul privind CFM
- ☐ necesită revizuirea CFM

3.2.7. Contribuțiile terților

Propunerea/inițiativa:

- ☒ nu prevede cofinanțare din partea terților
- ☐ prevede cofinanțare din partea terților, estimată mai jos:

Credite în milioane EUR (cu 3 zecimale)

	Anul 2024	Anul 2025	Anul 2026	Anul 2027	Total
A se preciza organismul care asigură cofinanțarea					
TOTAL credite cofinanțate					

3.3. Impactul estimat asupra veniturilor

- ☒ Propunerea/inițiativa nu are impact financiar asupra veniturilor.

- ☐ Propunerea/inițiativa are următorul impact financiar:
 - ☐ asupra resurselor proprii
 - ☐ asupra altor venituri
 - ☐ vă rugăm să precizați dacă veniturile sunt alocate unor linii de cheltuieli

milioane EUR (cu trei zecimale)

Linia bugetară pentru venituri:	Credite disponibile pentru exercițiul financiar în curs	Impactul propunerii/inițiativei ²⁹			
		Anul 2024	Anul 2025	Anul 2026	Anul 2027
Articolul					

Pentru veniturile alocate, a se preciza linia (liniile) bugetară (bugetare) de cheltuieli afectată (afectate).

Alte observații (de exemplu, metoda/formula utilizată pentru calcularea impactului asupra veniturilor sau orice alte informații).

²⁹

În ceea ce privește resursele proprii tradiționale (taxe vamale, cotizații pentru zahăr), sumele indicate trebuie să fie sume nete, și anume sumele brute după deducerea unei cote de 20 % pentru costurile de colectare.

4. DIMENSIUNILE DIGITALE

Programul nu stabilește nicio cerință nouă cu relevanță digitală. La baza sa vor sta sistemele digitale și informatice existente și deja evaluate, în special pentru FEA.

4.1. Cerințe cu relevanță digitală

Programul se va baza pe sistemele informatice existente și pe infrastructura digitală deja instalată pentru programele de apărare ale UE, în special pentru FEA. Aceste sisteme au făcut deja obiectul unor evaluări ale interoperabilității în contextul fișei financiare legislative și digitale relevante și al declarațiilor digitale asociate.

Întrucât prezentul regulament nu introduce dispoziții obligatorii noi sau modificate în mod semnificativ privind serviciile publice digitale și având în vedere că implementarea digitală a programului va fi efectuată prin intermediul unor sisteme deja evaluate, fără modificarea arhitecturii lor de bază sau a caracteristicilor de interoperabilitate transfrontalieră.

4.2. Date

Colectarea, prelucrarea și schimbul de date legate de program (inclusiv depunerea cererilor, evaluarea eligibilității, gestionarea granturilor și raportarea) vor respecta cadrele de guvernare a datelor, standardele și specificațiile deja instituite în cadrul FEA și al programelor conexe ale UE.

Principiul înregistrării unice a fost respectat și nu au fost introduse noi obligații de colectare a datelor. Fluxurile de date, rolurile părților interesate și obligațiile de raportare rămân coerente cu cele deja evaluate. Prin urmare, nu este necesară o evaluare suplimentară în temeiul prezentei secțiuni.

4.3. Soluții digitale

Programul nu va introduce noi soluții digitale. Punerea în aplicare se va baza pe platforme și sisteme existente și care au fost deja implementate pentru programele UE de finanțare a apărării, în special pe cele utilizate în cadrul FEA, care au trecut deja prin filtrul evaluărilor relevante privind funcționalitatea, organul responsabil, accesibilitatea, reutilizarea, conformitatea cu Regulamentul privind IA dacă este cazul și conformitatea cu cadrul UE în materie de securitate cibernetică și cu alte politici digitale aplicabile, inclusiv cu eIDAS.

4.4. Evaluarea interoperabilității

Având în vedere că programul se bazează în întregime pe sisteme informatice existente, care au fost deja evaluate în contextul FEA, nu se introduc cerințe noi de interoperabilitate transfrontalieră. Serviciile publice digitale afectate de program (care cuprind gestionarea cererilor de propuneri, depunerea cererilor, sprijinul pentru evaluare și monitorizarea granturilor) sunt furnizate prin rețele și sisteme informatice a căror interoperabilitate transfrontalieră a fost deja evaluată. Nu au fost identificate obstacole persistente în calea interoperabilității transfrontaliere care să nu fie deja acoperite de evaluările existente.

4.5. Măsuri de sprijinire a implementării digitale

Întrucât programul se bazează pe o infrastructură digitală existentă și deja evaluată, nu sunt necesare noi măsuri digitale specifice de punere în aplicare. Va fi asigurată o implementare

digitală lipsită de probleme prin aplicarea procedurilor operaționale, a orientărilor pentru utilizatori și a mecanismelor de sprijin deja existente, instituite în contextul FEA și al programelor conexe.

În cazul în care vor fi necesare ajustări ale sistemelor existente în cursul punerii în aplicare, acestea vor fi abordate în cadrele de guvernanță ale programelor relevante, fără a genera noi cerințe cu relevanță digitală.